

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Negustori români, intovărășiți-vă!

Dela vrednicul și blăcunoscutul nostru comerciant român, dl Aurel Popescu din Sibiu, primim scrisoarea următoare, pe care pentru importanța deosebită, ce o are propunerea, ce cuprinde, o dăm la loc de frunte.

E timpul suprem ca și noi comercianții români din Transilvania și Ungaria să ne organizăm, căci așa izolați precum suntem, numărul nostru va scădea, și cei puțini rămași vor avea să lupte cu mai multe inuzerii, — pentru că lupta pe terenul economic-comercial s'au pornit de mult din partea adversarilor noștri, atât jidano-maghiari, cât și Sași.

Dacă ne gândim că unica societate jidano-maghiară „Hangya“ din Budapesta, are azi aproape o mie de sucursale (filiale) în Ungaria, și acum își face men-drele în toată liniștea netulburată de nime-nea și la noi, nu numai pentru a cuceri terenul comercial, ci totodată cu mârșavul scop de maghiarizare, și că merge progresând, — atunci trebuie să înțelegem, că ora a 11-a a sunat, și că nu mai avem mult de pierdut, ca să ne înghițim sărăcin-du-ne, ca așa apoi să devenim cu totul sclavii lor.

Eu de mult am înțeles rostul vremii, că unde e unul nu-i putere. Consumul comercial din Blaj, primul consum român, la inițiativa mea s'a înființat, și cevaș mai târziu era să se înființeze al doilea consum comercial în Făgăraș, dacă unii frun-tași de pe atunci, protopopul Dan și soții, cari m'au chemat pe mine la Făgăraș ca să le dau îndrumări referitor la înființarea lui, erau oameni de suflet.

Rostul acestei mișcări îl înțelegem acum cu toții, și în special noi comercianții și industriașii români mai mult, de aceea trebuie să zicem: Hai să dăm mână cu mână, etc., pentru că lupta în contra noastră e pornită, și decât sclavi în robie, mai bine morți în bătălie.

Noi comercianții români din Sibiu și Petroseni ne-am hotărât să convocăm o adunare a comercianților români și a căr-turarilor noștri, cari doresc ca și noi o asociare puternică, precum nu a mai fost la noi Români până acuma. În această adunare vom să discutăm serios, că în ce formă am putea pune la cale această aso-ciare, a cărei menire este a da un avânt comerțului român, la umbra căruia să se adăpostească și mica industrie română.

Noi voim adevărat să întemeiem o socie-tate comercială pe acții, nu însă precum a

fost și sunt încă și acum așa numitele con-sumuri comerciale.

Scopul nostru e cu mult mai nobil, noi nu voim să concurăm, sau chiar să ni-micim comercianții noștri mici, prin aceea că am înființa prăvălii în diferite centre și am vinde în detal (cu mărunțișu). Nu! nu aceasta este scopul nostru, ci acela de a mijloci ca negustorii români și în special cei vre-o 2000 de frați mărgineni, mândri noștri ciobani de ieri, cu mai puțină școală comercială, resfirați prin comunele Tran-silvaniei și României ca negustori, să-și poată procura mărfurile prin societatea lor, — la care vor fi și ei acționari, — mărfuri mai bune și mai ieftine ca până acum. Prin aceasta nu numai ei, ci și clientela lor are să fie mulțumită.

Noi voim să întărim clasele mijlocii de comercianți și industriași (meseriași), pentru că aceste clase sunt o condiție a menținerii tradițiilor neamului. Ele formează să zicem așa, șira spinării a organismului social, care servește de legătură în-tră toate membrele corpului social. — Ele formează democrația, care să rădică prin inteligență și muncă.

Cred, că înțelegeți spre deplin ce voim: *asociarea*, dacă e cu puțință a *tuturor comercianților români din Ungaria* într'un singur buchet de flori, în speranță și cu dorința, ca pizma și răutatea ce azi e încuibată să dispară, ca între noi să nu mai fie decât flori și armonie.

Nota redacției. Am publicat cu deosebită plăcere scrisoarea dlui Popescu. Prin ea se dovedește, că ideea de asociare, de întovărășire, prinde rădăcini tot mai adânci în toate straturile noastre sociale. „Foaia Poporului“, care a îmbrățișat și îmbrăți-șează cu căldură toate clasele producătoare ale poporului nostru și face mereu prop-agandă pentru înmulțirea comercianților și meseriașilor români, îndeamnă din parte-i pe toți aceștia să se chibzuiască și pună în înțelegere, cum s'ar putea îndeplini mai bine și *mai curând* ideea unei mari tovărășii comerciale și industriale române. Noi, cari nu privim lucrul numai din punct de vedere material, ci și național, vedem în tovărășia proiectată drumul cel mai sigur, ca meseriașii și negustorii noștri să scape din iobăgia străinului, cari le creditează, și să-și ridice starea lor materială, prin care se ridică și a națiunii noastre.

Vorba e, cum să se facă înțelegerea? Lucrul cel mai bun ar fi un congres al negustorilor și meseriașilor români. Fiind însă o astfel de adunare numeroasă, îm-preunată cu cheltuieli, cari poate ar împedeca pe mulți dela participare, credem lucrul nimerit, ca meseriașii și neguțatorii

noștri să însărcineze, după ținuturi, băr-bați de încredere, cari să se adune într'u-nul din centrele noastre și aici să se sfă-tuească asupra primilor pași, ce ar fi să se facă pentru întruparea idealului.

Cel mai potrivit loc de adunare ar fi anul acesta Blajul, unde se ține adunarea jubilară a Asociațiunii noastre. Până a-tunci mai este încă o lună. E deci timp, ca aceia dintre domnii comercianți și me-seriași, cari sunt convinși de înămnătatea ideiei (credem, că toți!) să-și dea părerea în public, arătând și mijloacele, cari cred dumnealor că pot duce mai bine și mai curând la țintă.

„Foaia Poporului“ își deschide cu plă-cere coloanele sale pentru orice articol scurt și lămurit în privința aceasta. La urmă ne vom spune și noi mai amănunțit părerea asupra unor lucruri, cari stau în legătură cu o astfel de organizație a co-mercianților și industriașilor români.

Când vedem, că țărani noștri, deși cu mai puțină școală și mai puțini umblați în lume, au îmbrățișat cu căldură ideea to-vărășiilor, dela comercianții și meseriașii noștri, cari formează pătura cultă a națiunii române din Ungaria, ne putem aștepta, ca să depună un zel și mai mare pentru în-făptuirea acestei idei. Lucrând astfel, vor binemerită nu numai față de ei înșiși, ci în rândul prim față de poporul român.

Obrăznicia lui Andrassy. Fostul mi-nistru de pe vremile rușinoase ale coaliției Weckerle-Kossuth-Andrassy-Apponyi a vrut să contribuie și el la prostiile, cari se fac acum în dieta din Budapesta. El a ținut un discurs lung cât Apponyi, zicând, că soldații maghiari trebuie să se simtă la re-giment ca la ei acasă și de aceea trebuie introdusă limba de comandă maghiară în toată Ungaria! Poffim judecată de oaie! Armata împărătească din Ungaria nu se compune nici pe jumătate din Maghiari. Vreau comandă maghiară, poftescă adu-ne-și topoarale în regimente deosebite ma-ghiare și acolo comande în orice limbă vor vrea. Feciorii noștri n'au simțit și nu vor simți până-i lumea trebuința limbei ma-ghiare, pentru că „să se poată simți ca acasă“. Din contră, se simțesc foarte mult „în neagra străinătate“, când aud limba maghiară.

Ghiarale lui Justh. La Kispest, par-tidul lui Justh a ținut o nouă adunare po-porală. Aici a vorbit și profesorul univer-sitar Bokay, care a spus, că dieta cea nouă, care se va alege pe temeiul votului univer-sal, *va trebui să prefacă toate școlile în școlile de stat*, maghiarizându-le, pentru că învățământul să fie pretutindeni la fel na-țional maghiar.

Așa dară ca și Tisza, numai cât acesta nu vrea votul universal, ca să nu fie toți țărani alegători! Și-apoi să nu-ți fie scârbă de lăpădături ca Mangra, Burdia, frații Ionescu din Bănat, Seghescu, Minea din Săcele etc., cari se târăsc la picioarele acestor dușmani ai noștri și jură și ei pe programul lor?!

Iară tricolorul! La un concert dat de baritonul N. Corfescu în Moneasa (comit. Aradului), o domnișoară s'a prezentat în costum național, având și frunze în tricolorul nostru național. Jandarmii au amenințat-o, că-i vor rupe cu forța frunzele dacă nu le va lăpăda de bună voie. Ca să nu se turbure petrecerea românească, și așa batjocorită prin prezența jandarmilor, s'a supus cererii nelegale.

Aceasta s'a întâmplat în comitatul Aradului, al cărui comite suprem singur a spus, că ministrul a dat ordin să nu mai fie chinuți Românii pentru tricolor.

Apponyi încă a vorbit. Intr'una din ședințele trecute ale dietei a ținut și Apponyi o vorbire contra proiectelor de reformă militară. Nu i-se par destul de maghiarizatoare. După cum se vede din gazetele jidano-maghiare, Apponyi și-a trăit traiul și și-a mâncat mălaiul, căci afară de foile kossuthiste, toate îi cântă „fost-ai lele, când ai fost, și-ai rămas un lucru prost“.

Vorbirea a fost lungă, dar fără nici o vlagă.

Statistica Românilor din România și Ungaria. După statistica cea din urmă făcută în România, populațiunea acestei țări este de șapte milioane de suflete, din cari abia trei sute de mii sunt străini. În Ungaria suntem după recensământul din urmă trei milioane și aproape trei sute de mii, ceace însemnează că suntem aproape patru milioane, dacă ne aducem aminte de felul mincinos al recensământului din Ungaria. Așadară numai în Ungaria și România suntem pe puțin unsprezece milioane de Români. Și dușmanul nostru tot mai trage nădejde, că ne va înghiți, iar între noi tot se mai găsesec ticăloși cu suflet de rob, cari se gudură la picioarele inamicului nostru de veacuri!

Din viața politică a Sașilor. Nu de mult, dl Dr. Carol Wolff, directorul casei de păstrare săsești (Sparkassa) din Sibiu și căpetenia clubului săsesc „Volksabend“ (Seara poporului) din Sibiu s'au retras dela conducerea acestui club. Retragerea este urmarea luptei duse contra lui de celalalt club săsesc din Sibiu „Bürgerabend“ (Seara cetățenilor), care nu e mulțumit cu politica de până acum a Sașilor. Aceasta politică e cunoscută. Sașii noștri sunt de un șir lung de ani mamelucii credincioși ai tuturor guvernelor din Budapesta, fie acelea liberale, fie coaliționiste-kossuthiste, fie în fine cum vor fi.

Prin aceasta, conducătorii lor sperau să asigure mai bine liniștea trebuincioasă pentru păstrarea situației (stării) frumoase culturale și materiale, în câteva comitate și politica, de care au ajuns Sașii de veacuri, mulțumită mai ales privilegiilor multe și mari, de cari se bucurau în paguba noastră. Politica aceasta eră însă așa de egoistă, încât conducătorii lor respingeau orice atingere pe teren politic cu milioanele de Germani din Ungaria. O parte din in-

teligența Sașilor, tocmai aceia, cari se consideră cu mândrie și ca membri ai marelui popor german, nu numai ai tribului pitic de 200 de mii de Sași ardeleni, au fost, din punctul acesta de vedere, contra politicii inaugurată (începută) de dl Dr. Wolff și prin abdicarea acestuia au făcut un pas mare înspre politica adevărat națională germană.

Pe noi ne bucură biruința aceasta a ideii naționale la Sași, cu toate că între noi și ei lupta pe terenul economic și al politicii comitatense și comunale trebuie să continue. Despre dl Dr. Wolff am mai avut prilej să vorbim. E un caracter de bronz, a cărui minte a muncit totdeauna pentru fericirea poporului său și a cărui inimă a bătut sub aparența de răceală a Germanilor, cu căldură pentru înaintarea pe toate terenele a Sașilor.

Deșteptarea Maramurășului. Patria descălecătorilor Dragoș și Bogdan, cari au întemeiat țara frumoasă a Moldovei, adormise. Poporul, ai cărui conducători se înstrăinasera de mișcarea culturală a neamului nostru, nu da nici un semn de viață națională. Amortirea eră așa de adâncă, încât fudulul Tisza a avut îndrăzneala să batjocorească Bihorul și Maramurășul, spunând despre aceste două ținuturi românești, că s'ar fi asimilat, adecă contopit în cultura și politica mincinoasă jidano-maghiară. Precum s'au ivit în Bihor, în ciuda trădătorului Mangra, zorii deșteptării, tot așa va fi și în Maramurăș. Câțiva preoți, adevărați păstori români, cum e și părintele Bârlea, apoi avocați fineri au început să desfășure stindardul culturai naționale românești. Duminica trecută s'au ținut o adunare românească pentru întemeierea unui nou despărțământ al Asociațiunii, care va fi numit Vișeu-Iza. În numărul viitor vom da amănunte.

Deschiderea parlamentului din Viena. Parlamentul din Viena s'a deschis printr'un mesagiu de tron, în care se aminteste despre trebuința, ca între naționalitățile din imperiu să domnească buna înțelegere izvorită din respectarea drepturilor, cari se cuvin fiecăreia deopotrivă.

Până acum guvernul austriac, în frunte cu baronul Gautsch, care a mai fost ministru, se razimă numai pe partidul Germanilor naționali și al Polonilor. Partidul creștin-social și clubul italo-român sunt în așteptare, se crede însă că vor sprijini guvernul, dacă acesta le va face concesiuni (favoruri) naționale.

Ce privește concesiunile naționale făcute Maghiarilor prin proiectele reformei militare, se observă o ținută dușmănoasă la toate partidele din parlamentul austriac. Pornirea primejdioasă de maghiarizare, care atacă unitatea armatei și a monarhiei, va fi combătută atât de Germani, cât și de Slavi și de Români. Gazetele din Viena, cari nu sunt jidovești (cum e „Neue Freie Presse“, „Neues Wiener Tagblatt“ și altele), prin urmare nu sunt cumpărate de guvernul din Budapesta, au și început să pregătească terenul.

Intr'o privință e ideal parlamentul austriac: în el nu se află mișei renegați, cari să aibă curajul a susține, că o naționalitate trebuie să încalce pe cealaltă. Și până nu se va curăți și parlamentul nostru din Budapesta de lepra aceasta, pace nu va fi în Ungaria.

O vorbire a Inalt Prea Sfinției Sale, Mitropolitul Mețianu din Sibiu.

Frații noștri din țară au, mai ales de un timp încoace, frumosul obicei de a cerceta pentruca să ne cunoască aici acasă. Zilele trecute au fost preste 50 studenți dela facultatea teologică din București, în frunte cu dl profesor I. Mihălcescu, pe Sibiu, unde au vizitat institutele noastre culturale.

Se'nțelege, că întâiu s'au prezentat la reședința metropolitană, ca să salute cu respect căpetenia bisericii noastre naționale. Foarte mișcat de cuvintele calde și respectuoase ale dlui Mihălcescu, Excelența Sa le-a răspuns următoarele:

„La noi lucrurile stau cu totul altfel ca în România. Soarta noastră nu este una cu a d-voastră. Avem însă un simțământ național și o religie care ne ține strâns uniți. Fiindcă ați venit la noi, mă simt îndemnat să vă spun câte ceva din felul nostru de trai și de luptă, pe care o ducem în mijlocul unui mare număr de națiuni și de credințe.

Românii de aci sunt în număr de trei milioane, cari trebuiesc guvernați și îngrijiți ca și cei din regat. E însă o desosebire mare între felul de viață al Românilor de aci și al celor din regat.

La d-voastră există un guvern, un parlament și șeful statului cari conduc și hotărăsc de soarta poporului întreg. La noi nu sunt asemenea lucruri. Pe Românii noștri îi conduce un singur simțământ — religia — credința în adevăratul și bunul Dumnezeu.

Poporenii noștri își impart durerile și bucuriile cu preoții și învățătorii lor, pe cari îi susțin convinși fiind, că unui fără alții n'ar putea să trăiască, soarta unora fiind strâns legată cu a celorlalți.

La noi biserica și școala e a poporului. La d-voastră aceste mari instituții sunt ale statului. Noi însă suntem mulțumiți și lăudăm în totdeauna pe bunul Dumnezeu, care ne ajută și ne păstrează în mijlocul atâtor dușmani.

Statul de aci, voind să ne ispitească ne-a oferit școli și a sporit cu mult salariile învățătorilor unguri. Atunci domniile mele a fost un timp greu; ne-am sfătuit însă frățeste, și am învins ispita, sporind și noi, după putință, salariile învățătorilor.

Mă veți întreba, cum ați putut face acest lucru, voi cari n'aveți buget (venitele statului) și guvern, dar care aveți numai vrăjmași?

Foarte ușor. Avem o credință bine stabilită în toată națiunea românească de aci și numai cu credința ne-am mântuit și ne mântuim în timpuri grele. Poporenii noștri la toate nevoile își dau mâna.

Ei dau bucuros prisosul lor, și noi trăim și ne susținem în toate luptele cu vrăjmașii noștri. Dacă n'ar fi această unire, conștiința națională, pe care o datorăm fericitorilor noștri eroi, am fi dispărut (ne-am fi pierdut), ne-am fi desnaționalizat ca alte multe națiuni, despre care abia pomenește istoria.

Așa trăim noi, prin biserică, și nu ne vom teme nici odată, dacă ne vom păstra credința dreaptă. Cum vom pierde credința vom muri ca și celelalte națiuni dispărute. La d-voastră dacă se va pierde credința cu toate instituțiile de stat veți muri.

Vă amintesc pe eroii d-voastre din timp

Nr. 29

...vechi și grele cari au băntuit rega-
tul și datorită numai credinței nestrămutate
și ați putut susține, și ați progresat în
tutur.

Ca bătrân și întru Domnul păzitor,
vă stătuiesc, ca în ziua când veți primi
bironionirea și veți pași în mijlocul popo-
rului să aveți un singur gând: întărirea
credinței."

Unitatea sufletului românesc.

Di Nicolae Iorga, dascălul neamului
nostru, a deschis și anul acesta cursurile
de vară dela Vălenii-de-munte (județul
Prahova). Ce are România mai luminat ca
minte, mai cald ca inimă și mai cu dor
pentru răspândirea cunoștințelor chemate
să deștepte și întărească în sufletul Ro-
mânului simțământul național și ideia de
unitate culturală, își dă în fiecare an în-
vățare în modestul târgușor, ca să săvâr-
șească fapte de propovăduire sfântă de
pe modesta catedră a școlii primare de-
acolo.

E destul să amintim, că între profesori
se numără și domnii N. Iorga, A. C. Cuza
și A. D. Xenopol.

Cursurile s'au început la 1 Iulie, vor-
bind până acuma domnii N. Iorga, gene-
ralul Frangulea ș. a. Săptămâna trecută a
vorbit și dl A. C. Xenopol despre uni-
tatea sufletului românesc.

Di Xenopol a spus, că poporul româ-
nesc este unitar prin limba sa, care se
vorbește în toate unghiurile românismului
și în toate straturile lui sociale. Pe când
la alte popoare, de pildă la Italiani, Fran-
cezi sau Germani, locuitorii diferitelor re-
giuni nu se înțeleg între ei, neamul nostru,
deși despărțit și în parte mare subjugat,
formează o unitate (adecă sunt tot una)
prin limba, ce o vorbește. Aceasta unitate
se datorește imigrațiilor (călătoriilor),
dela munte la șes și dela șes la munte, la
cari a fost supus prin vitregia împrejură-
rilor în decursul timpului. Ciobanii ro-
mâni, cari își iernau oile la șes și le pă-
șunau vara la munte, au întărit unitatea
sufletului românesc. Din acest fapt tra-
gem foarte mari foloase, căci la noi circu-
lația ideilor se face cu înlesnire.

Silintele noastre trebuie să tindă spre
susținerea acestei unități sufletești și spre
întărirea ei, și nimărui nu trebuie să-i în-
găduim, ca să o sfarme. Să căutăm a sus-
ține limba și credința strămoșească, care
au fost pavăza naționalității noastre. Prin
limbă avem puțința să cultivăm poporul
dela țară, să-l facem deci, ca pe lângă
formă să înțeleagă și fondul ideilor că-
lăuzitoare ale neamului românesc.

Luptele politice ale claselor conducă-
toare ar trebui să înceteze și pentru binele
și propășirea neamului nostru toți Românii
ar trebui să-și dea mâna frățeste. Să
privim de pildă în Transilvania, unde s'a
iscat o ceartă urită, iar pescuitorii în apă
turbure ca Mangra și alți trădători ca dâ-
nșul, caută să arunce disprețul asupra tutu-
ror conducătorilor neamului românesc. Ace-
ste lupte ucigătoare de frați trebuie să
înceteze și toți să-și dea mâna pentru în-
vățarea visului de-acolo: votul universal,
prin care Românii în număr de preste trei
milioane vor ajunge să nu aibă numai cinci
deputați în parlament, ci un număr mult
mai mare.

Natura și cultura ne-au dat dreptul ca
să reprezentăm poporul și nu trebuie să-l
trădăm pentru interesul nostru personal.
E cea mai mare crimă națională, când clasa

conducătoare trădează clasa condusă, dela
care are mandat. Necunoașterea intereselor
poporului trebuie să o încunjurăm și si-
lința noastră să fie mereu îndreptată spre
susținerea unității sufletești a poporului
românesc de pretutindeni.

Se face tot mai multă lumină. Politica de maghiarizare înfierată la universitatea din Berlin.

Un tânăr profesor al Universității din
Berlin, dl Ludwig Bernhardt, care pro-
pune Economia politică, a ținut în seme-
strul de vară un curs foarte interesant de-
spre „Luptele de naționalitate și de rasă
ale prezentului“.

Zilele trecute învățatul german a vor-
bit despre starea naționalităților din Un-
garia, vorbind cu mari simpatii despre
drepturile lor și în deosebi despre lup-
tele Românilor.

Sub perdeaua de liberalism a oligar-
chiei maghiare, a spus dl Ludwig Bern-
hardt, se ascunde eroismul agrar și șovi-
nismul de rasă.

De zeci de ani se fac legi și se dau
ordinațiuni pentru maghiarizarea naționali-
tăților. Totuși Ungurii n'au putut câștiga
decât un număr de renegați, cari vreau să
adune bani și să-și asigure cariere splen-
dide (slujbe grase), fără de nici un merit.

Maghiarii vreau să se desfacă de Au-
stria, cerând independența vamală și ar-
mata națională. Ca să-i împiedece în mer-
sul politicii lor primejdioase, căpeteniile
mai mari din Viena au aruncat în Ungaria
bomba votului universal. Această reformă
este groaza oligarhilor unguri, pentrucă
ea va prăbuși stăpânirea lor, eliberând na-
ționalitățile și clasele muncitoare din Un-
garia de sub tirania actualului sistem par-
lamentar.

Profesorul german a dovedit, cu înși-
rarea de fapte, terorismul alegerilor ul-
time, făcute cu baionetele armatei și cu
presiunile, corupțiile, falșurile și fărădele-
gile administrației publice.

Dar politica șovinistă a Maghiarilor
n'a făcut decât să oprească Ungaria din
calea progreselor economice și culturale,
legându-o tot mai mult de Austria, al cărei
parazit e politicianismul maghiar.

Precum Austria, prin acordarea (intro-
ducerea) votului universal, a înfăptuit ega-
litatea națională a popoarelor sale, astfel
se vor libera și popoarele nemaghiare din
Ungaria, dacă vor lupta în alianță frățească
pentru drepturile lor.

Prelegerea învățatului german a fost
ascultată de mulți studenți români din
Berlin, cari l'au aplaudat călduros.

Mareșalul Nogi, eroul dela Port-Artur în România.

Viteazul Japonez, mareșalul Nogi, bi-
ruitorul Rușilor la Port-Arthur, acum învă-
țător la o școală primară din patria lui, a
ținut să viziteze și România, ca să vadă cu
ochii lui armata română, despre vitejia că-
reia a ajuns vestea și în Japonia. Pe pă-
mântul României a fost primit pretutindeni
cu căldura, de care e vrednic un astfel de
om. La Pitești, unde gara era plină de
lume, a coborât din tren și a strâns mâna
alor doi copii, cari în fruntea celorlalți îl
aclamau. La gara din București a fost în-
timpinat de mulți generali și alți ofițeri,
precum și de o mulțime uriașă. Dupăce
a fost salutat de generali, a plecat în au-

tomobil spre hotel. Străzile erau pline de
lume, care-l aclamă cu entuziasm. A doua
zi a vizitat forturile Bucureștilor, a treia
zi s'a dus la Sinaia, ca să salute pe Re-
gele, Marele-Căpitan al armatei române.
Dupăcum a mărturisit, mareșalul Nogi a
rămas încântat atât de primirea, ce i-a fă-
cut-o Românii, cât și de ținuta bravei ar-
mate române. Nogi e de 62 ani. Un bă-
trân mic de statură, dar vânos și sprinten
ca un tinăr. Pe lângă limba lui mai vor-
bește și nemțește.

Din Bucovina.

Adunare poporală.

Lupta cea mai crâncenă o poartă Ro-
mânii din Bucovina contra Rutenilor. Când
a luat, la anul 1775, Austria bucata acea-
sta de pământ dela Moldova, locuitorii
erau toți Români. N'a trecut mult, și a în-
ceput să se verse puhoiul de Ruteni flă-
mânzi, cerșitori, din Galiția în Bucovina.
Pământ eră destul, guvernul austriac de-
atunci i-a primit bucuros, ca să se înmul-
țască populațiunea. Rutenii s'au purtat
însă în casa Românilor ca ariciul în gaura
sobolului. Ei ceacă să scoată pe Români
de pretutindeni, mai ales vor să pună mâna
pe averea cea mare a bisericii greco-orien-
tale. Înainte cu câțiva ani au cerut dela
Împăratul, ca să se împartă biserica din
Bucovina în două părți: una română și
una ruteană. Se'nțelege, că cereau și ju-
mătate din averea de milioane a bisericii.
Atunci nu li s'a încuviințat. Acum nu mai
cer împărțire, ci doi episcopi, unul român,
altul rutean, jumătate din Consistor, iar
metropolitul să fie odată un Român, odată
un Rutean. Aceasta n'o vor acum partea
cea mai mare din Românii bucovineni, de
aceea au ținut în Cernăuți o mare adunare
poporală, la care au luat parte preste cinci
mii de țărani români bucovineni și aproape
toți preoții români. În adunare s'a hotărât
înaintare la Împăratul a unui memorandum,
în care să se ceară o episcopie deosebită
pentru Ruteni, dar metropolia să rămână
românească, cum a fost decând s'a pome-
nit Moldova.

Ispravă vor face însă Românii Bucov-
vineni numai dacă vor încetă certele și ne-
înțelegerile ucigătoare dintre ei.

Ce scriu alte gazete?

„Tribuna“ (Arad). În țara Bârsei
sunt sate, unde Românul nu mai poate
cumpără nici un petec de loc dela Sas.
Vorschussverein-ul (banca poporală) săsesc
este în stare să ofere (deie) și prețul în-
doit și întreit decât prețul economic, adecă
valoarea reală de circulație (prețul adevă-
rat), numai spre a împedeca pierderea pă-
mântului săsesc.

Dacă un Sas ar vinde cu toate astea
un loc Românului, el este supus unui ade-
vărat boicot și este aproape scos din so-
cietatea consătenilor săi. S'au întâmplat
cazuri, prin ținutul Agnitei, că Sasul și
Românul, care a cumpărat pe ascuns un
pământ dela un Sas, timp de luni de zile
nu îndrăzneau să iasă din casă decât cu
revolverul în buzunar. Comandantul în
aceasta luptă economică sistematică e fi-
rește preotul sas, om foarte cult și con-
știent de interesele naționale, lucru care-i
face dealtfel cinste și ne stoarce nu numai
admirația, ci și râvna de a-l imita.

Spre a da însă o dovadă adevărată a pa-
ceștor afirmări, vă citez aici din raportul

festiv al *Centralei cooperative săsești din Sibiu*, publicat cu prilejul jubileului de 25 de ani (Festschrift des Verbandes Raiffeisenscher Genossenschaften a. G. in Hermannstadt 1885—1910) următoarele date: Societățile Raiffeisen au „apărat“ adecă au împiedecat vânzarea către străini (cari aproape totdeauna au fost Români) a următoarelor întinderi dela 1885 până în vara anului 1906: 2168 jugăre de pământ, 175 de ogrăzi cultivate și 20 de ogrăzi necultivate și 1 cărămidărie. Afară de asta, în acelaș răstimp, au fost *cumpărate dela străini* (adecă aproape totdeauna dela Români): 2492 jugăre pământ cultivabil, 3314 de pădure, 577 de pășune, în total adecă 6384 jugăre de pământ, 65 de ogrăzi cultivate și 15 necultivate, plus 2 mori.

În răstimpul dela 1906 până la 1910 s'au apărat de vânzare 2649 jugăre pământ, 162 ogrăzi cultivate și 32 necultivate și au fost *cumpărate dela străini, adecă dela Români* 2446 jugăre de pământ, 31 de ogrăzi cultivate și 14 necultivate.

Sumele întrebunțate au fost între 1885—1906 un milion 749 mii 878 coroane, iar între 1906—1910 două milioane 645 de mii 510 coroane.

„Unirea“ (Blaj). În viața noastră de popor sărac, umilit, retras și mult încercat, preoțimea a avut pururea chemarea și datorința grea a fi povățuitoare spre bine nu numai pe câmpul moralei și credinței creștinești, ci și în toate trebuințele publice și în manifestațiunile externe ale neamului ca atare. Tot preoțimea a fost și este datoare a fi sentinela neclătită a limbii, care totodată e și limba oficioasă și rituală a Bisericii, în al cărei serviciu stă. Așadară credința sufletului nostru, întruparea în afară a credinții în forma văzută și bine organizată, adecă Biserica noastră și firea noastră curată, deopotrivă impun fiecărui preot să cunoască și să exerciteze drepturile limbii noastre, acele drepturi, la cari pare a se fi referit părintele Dr. Vasile Lucaciu în cuvântarea sa la adunarea poporală din Lugoj, când zicea: să nu dăm — fie vladică, fie părinte — nici o scrisoare decât în limba română! Datorința aceasta e neîntreruptă, e o luptă continuă, care trebuie purtată zi de zi, nu numai din 5 în 5 sau din 3 în 3 ani, la alegerile parlamentare sau comitatense. Dacă ne luptăm — și datorii suntem să luptăm — la astfel de ocaziuni, să nu ne dăm înapoi nici în lupta înceată îndelungată, în care drept că nu se bate toba la usa publicului și nu se slăvește nime, nu ne tănăiază, nu ne cântă osana, dar ne îndeplinim o datorie dintre cele mai sfinte și cumina luptătorului e cu atât mai prețioasă, cu cât e mai vrednic de ea.

„Eroii fără nume“ de mulțori aduc foloase mai reale și mai neprețuite ca vitejii purtați din gură în gură. (P. U.)

Stiri politice din străinătate

Turcia. Situațiunea din Turcia începe să se îngreuneze din nou. O parte mare a Albanezilor catolici fugiți în Muntenegru s'au întors acasă, tot mai este însă un număr destul de însemnat, care biziindu-se pe sprijinul Muntenegrinilor, nu vrea să știe de reîntoarcere în patrie și continuă a agita contra Turciei. După știrile mai

nouă, chiar și în Albania de meazăzi încep să se miște Albanezii. Se'nțelege, că dușmanii cei vechi ai Turciei, Grecii, Bulgarii și Sârbii, se mișcă și pregătesc bande, cari să-și înceapă iară munca de ucigași și tăciunari.

Vinovați de aceasta stare gravă sunt pe deoparte trădătorii, pe de alta chiar o parte dintre Junii Turci. Așa e dovedit, că deputatul albanez Iomail Chemal a călătorit prin Muntenegru și a avut întrevederi cu regele Nichita. Deputatul acesta eră foarte iubit de Albanezi, acum însă dragostea aceasta s'a schimbat în supărare, căci la adunarea cea mare a Albanezilor ținută nu de mult în Pristina, Albanezii au desaprobat pe Ismail Chemal (au zis că el nu face bine), pentru că se întovărășește cu Muntenegrinii, cari au fost totdeauna dușmanii poporului albanez, și astfel lucrează și el la nimicirea poporului albanez.

Vină mare la nerânduielile din Albania poartă însă și o parte din Junii-Turci. După ce s'a introdus constituția în Turcia, o parte din ei au cerut dela Jidano-Maghiari din Budapesta sfat, cum să trateze (cum să se poarte) cu naționalitățile din Turcia, îndeosebi cu Albanezii mohamedani. Se'nțelege, că sfaturile primite au fost barbare, după cum barbari sunt și ceice ne guvernează, căci umblă să maghiarizeze. Așa și Junii-Turci, au crezut, că politica cea mai bună e cea de turcizare a Albanezilor mohamedani (de legea creștinească Turcii nu se ating). Urmărilor acestei politici maghiare au fost nenorocite, precum sunt nenorocite și la noi în Ungaria. Anul trecut s'au răscolat Albanezii mohamedani, anul acesta cei catolici. Sate prădate și pustiite, oameni omorâți, dar și o multime de soldați bravi, fii de țărani turci, cari și-au găsit o moarte înfricoșată prin prăpăstiile din munții Albaniei.

Cât de mult i-au orbit Jidano-Maghiarii sfătuitori pe unii dintre Junii-Turci, în frunte cu Torgut Șefchet-Pașa, care e comandantul trupelor din Albania, dovedește și faptul următor.

Un baron ungar, cu numele Nopcea,* care a călătorit de mai de multeori prin Albania, a fost și anul acesta pe-acolo și s'a întâlnit cu generalul Torgut. Vorbind cu acesta despre răscoala albaneză, Torgut i-a spus, că Albanezii vor fi în curând turcizați, precum Jidano-Maghiarii vor maghiariza în 25 de ani pe Românii din Transilvania! Nopcea s'a mirat foarte mult de prostia generalului turc, care știind bine nemțește și românește (nevastă-sa e fata unui general român) ar trebui să știe și aceea, că nici în sute de ani Maghiarii n'au putut maghiariza decât pe câțiva nemeși ticăloși și azi din când în când pe câte un prăpădit de jandarm sau păzitor de pe la căile ferate. Iată ce zice Nopcea despre comandantul turc (în gazeta „Zeit“ din Viena):

„Pe Torgut pașa eu nu-l consider de loc de un bărbat politic. *Hotărît nu!* Cât de necoapte îi sunt vederile lui politice, am înțeles foarte bine, când mi-a declarat mie, care cunosc bine Transilvania, că guvernul maghiar cu siguranță va reuși să maghiarizeze pe toți Românii din Transilvania.

* E o familie de nemeși români renegați din comitatul Humedoarei. La anul 1848, unul dintre Nopcești a jurat din nou credință națiunii române pe Câmpul Libertății dela Blaj, dar și-a călecat mai târziu jurământul.

Un om care astfel de idei usurate despre politica de desnaționalizare, treacă să o pățească și în Albania.

Ori câte prostii s'au făcut și se vor mai face și deoparte și de alta, totuși speranță, că lucrurile nu se vor încurca și mai mult. Aceasta n'o vor Puterile mari ale Europei, cărora le e teamă de o încurcătură între ele.

Școala din Sibiu pentru economia și industria de casă.

— Înștiințare. —

„Școala pentru economia și industria de casă“ are o secțiune (despărțământ) economică și una industrială.

I. Instrucțiunea secțiunii economice (instructoară domnișoara Tullia Bogdan) cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor și a pâinei; conservarea legumelor și a poamelor; curățirea și ținerea în ordine a locuinței; grădinaritul; spălatul, călcatul și îngrijirea rufelor; confecționarea rufelor; b) învățământ teoretic: economia de casă, chimia bucătăriei, contabilitatea; igiena, îngrijirea bolnavilor; literatura română.

Cursul acestei secțiuni e împărțit în: un curs care se începe la 1 Septembrie și durează până la 31 Ianuarie și în altul care începe la 15 Februarie și durează până la 15 Iulie.

Elevele, ai căror părinți sau îngrijitori nu sunt în Sibiu, au să locuiască în edificiul școlii Berggasse Nr. 9, casa proprie a reuniunii.

Se primesc numai eleve, cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară.

Instrucția este exclusiv în limba română. Se conversează însă și în alte limbi, îndeosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă.

Elevele școlii de menaj, dacă voiesc, pot lucra după amiaza în secțiunea industrială.

Taxele prescrie sunt: pentru fiecare curs elevele interne plătesc câte Cor. 300, cele externe câte Cor. 250.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, jumătate duzină din rufele necesare, 6 ștergare pentru bucătărie, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare. Șorțurile pentru bucătărie și le vor face elevele înseși; dar șorțurile pentru casă au să aducă cu sine.

II. Instrucțiunea secțiunii industriale (instructoară d-șoara Virginia Podoabă), cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut.

Elevele pot fi interne și externe. Cele interne au să solvească pentru întreținere o taxă lunară de Cor. 50, și didactru lunar de Cor. 10, cele externe didactru lunar de Cor. 10. Elevele sărace, la cererea lor pot fi scutite de didactru.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, jumătate duzină din rufele necesare, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare.

Cursul se începe în mod regulat la 1 Septembrie n. și se termină la 15 Iulie n. Alte informațiuni se pot primi dela: *Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“.*

Horea.

Schiță din popor de Carmen Sylva.

— Traducere autorizată. —
(Stăruie.)

Horea, care plecase să omoare dihania de urs, a rămas ascuns prin apropiere, printre stânci, până se înoptă bine. Ciobanii credeau că o fi ajuns de mult acasă la turmă, dar pe când ei dormeau, Horea îi fură unuia căciula de blană, celuiilalt strâmb și la al treilea cojocul. Se întoarse apoi acasă cu bogățiile lui, la Rumir, ca să-l aștepta întimpinându-l cu lătrături de mare bucurie.

Horea își înfășură brațul stâng în straiul furat, trase amândouă căciulile una peste alta în cap, de îi atârnavă până pe umeri, se înhăimănă cu amândouă cojoacele de credeai că e cine știe ce namilă, apoi se duse de se așeză aproape de locul unde rămăsese jumătatea încă nemâncată a măgarului. Știa el că ursul nu-și va lăsa prada nemâncată. Așteptă deci cias după cias, ghemuit în cojoace, mototol el sămăna cu o bucată de stâncă uriașă. Sta nemișcat, numai ochii îi pândeau clipind prin întunec.

Luna răsăria între dealuri, revărsând zărea ei argintată peste pădurile adormite.

Jos în văi, la picioarele ciobanului, dealurile negre păreau niște valuri mari împetrite.

Șesul până la Balcani părea o apă mare și departe, pe unde pluteau negurile mai dese și șerpuia Dunărea prin lumea ei de povești. Murmurul păraielor și ropotul izvoarelor de munte s'auzea de jos.

Lumânarea muntelui strălucea de-ți părea ruptă din luna plină, care se urca tot mai sus și cuprindea lumea cu tot mai multă și mai strălucitoare lumină, așa că lucrurile neluminate păreau niște abizuri negre. Brazilii își ridicau din adâncime vârful, uriași bătrâni în liniștea nopții, ei păreau că urcă cu pași măsuțați spre culmi, apropiindu-se din ce în ce.

Nu mișca nimic.
Horea aștepta cu toporul lângă el. În drumul ei luna să apropiase de cealaltă margine a ceriului, când răsunară pași și inima ciobanului începu să bată mai tare. Se auziră horpote, apoi un mormăit înfiorător. Țiganii zic despre acest mormăit al ursului, că: cetește, fiindcă e fecior de popă.

Dihania se apropia încet, mare, în lumina lunii uriașe, cu niște brânci puternice, cu niște labe mari, umbra lui întuneca locul. Gulerul alb din jurul grumazului strălucea din blana întunecată. Mormăind el încunjură de vre-o câteva ori bucată de carne rămasă, dar pe când era să-și înceapă ospățul, Horea sări asupra-i și-i înfipse toporul în spate.

Lovitura abia pătrunse ursului prin blană, totuși îi sgăriase pielea. Dihania se ridică în două labe uriașe, amenințătoare. Horea se retrase câțiva pași, căutând cu ochii în blana ursului un loc mai gol, mai potrivit pentru lovitură. Dar ursul da năvală și ciobanul ridicând toporul îl lovi în laba stângă. Și mai înfuriată dihania începu să atace vrășmașul, care sub

straiul gros ce-i înfășura brațul stâng își simți oasele trosnind și frângându-se. Să apără din nou orbindu-l pe urs de ochiul stâng. Acesta își întinse laba cu gând să-și scalpeze victima, adică: să-i tragă pielea capului din ceafă începând preste față în jos. Aceasta e o apucătură binecunoscută a urșilor atacați.

Dar capul lui Horea era bine învăluit în cele două căciuli uriașe, el s'aplecă repede, așa că ursul își pierdu cumpătul și cu cele două căciuli în labă se rostogoli la pământ.

Acum Horea se folosi repede de această întâmplare norocoasă pentru el. Ciobanul nostru împlântă de grabă ursului toporul cu o lovitură strașnică așa de adânc în cap, încât nu mai fu în stare să-și tragă toporul din rană, fiindcă brațul stâng strivit de fiară îi atârna ca mort.

Ursul începu să se arunce încoace și încolo horpotind groaznic. Horea sta la o parte și se uita la el cum se sfârșește.

Deodată însă îl cuprinse și pe el niște ameteți și apoi nu mai știu nimic din clipa aceea .... leșinase.

Cele din urmă raze de lună argintau culmile munților învăluite acum în lumina roșietecă a răsăritului ce s'apropia. Un amestec de colori nemaipomenite de frumoase împodobeau stâncile sure, zăpada ce mai sta ici-colo pe culmi ori în vre-o văgăună între stânci. Firea întreagă părea că-și pusese podoaba de mireasă. Tot mai mult se lăți lumina purpurie a răsăritului, până când cuprinse cei dintâi palți de pe deal, ce străluceau cuprinși de raze, împodobiti ca de-o sărbătoare rară.

Multe zile de bucurie are firea, căci fiecare zi de muncă sfântă e o sărbătoare.

La ciobanii cei de pe Jippi sosi în dimineata aceea cănele Rumir, lătrând amar și văitându-se; el trăgea cu dinții pe ciobanii de cămăși, sărea în sus, alerga într-o fugă spre Furnica și da fuga iarăși înapoi la ciobanii, lătrând și trăgându-i de haine.

— „Acolo s'a întâmplat ceva“ — zise din ei cel mai bătrân. Numai decât el puse buciul la gură și suflă, cântând lung și tremurat. Dar buciul de pe Furnica nu da răspuns. Rumir să uita țintă în ochii ciobanilor, ascutea urechile, lătra și se văieta cum latră și să vaietă câinii când vor ceva și rugător le da mereu semne să-i urmeze. Plecară în urma cănelui, care, alerga înainte și se întorcea iarăși la ciobanii, — i-se părea prea lungă calea.

— „Colo, zace ursul“, — zise în fine unul dintre ciobanii.

— „Și Horea lângă el“, — răspunse cel mai tinăr și cu câteva sărituri ajunse cel dintâi la loc.

Aflară ursul mort cu toporul adânc înfipt în scăfărlie și pe Horea într'un leșin așa de adânc, de ar fi crezut că e mort și el, dar sângele ce-i curgea din brațul stâng îi liniști.

Numai decât ei îi legară brațul frânt, după cum se pricepură, îl frecară cu rachiul și îi turnară rachiul pe gât, până când i-se ridicară genele lungi. Alb ca varul în față și cu buze sleite Horea începu să suridă, răsuflând din adâncul plămânilor ca un reînviat și întrebă: „E mort ursul?“

Tovarășii ciobanii îi spuseră, că e răpus.

— „Atunci, e bine“, răspunse el închizând ochii din nou.

Cel mai bătrân din ciobanii îl trase în brațele sale, începu să-i vorbească mângâindu-l îi dete rachiul să bea și-l numi „fecior de sneau și vitejia munților“, până când începu să i-se urce băiatului sângele în față, roșindu-i fața și buzele, până când venit cu totul în fire începu a geme de dureri.

Ciobanii împletiră un pat din ramuri de verdeață și-l coborîră astfel ca pe un învingător până la satul din vale.

Trei săptămâni mai târziu, Horea sta pe aceeași culme răzămat de toiagul său, în aceeași nemișcare ca la începutul povestirii noastre. Acum însă visa...

Rumir sta lângă el, falfăia din coadă și lătra voios, părea că-i dorește noroc tinărului său stăpân la grabnica lui însă-nătoșare. Dar Horea visa înainte răzămat pe toiagul său, el visa acum ceasuri întregi.

Văzuse jos în vale o copilă frumoasă, la ea se gândea mereu și era așa de uimit de sine însuși, simțind întâia-și dată în viața lui, că nu-și mai poate lua gândul dela o fată. In uimirea lui nu se mai desmetetea din vise. *Maria Cunțan.*

La examen.

Petrișor din clasa 'ntăie

Era bun, era camlute,

Asculta ca nime altul

Ce spunea domnul Părinte.

Dar când a fost la examen

Un copil mic, ca și el,

Spunea protei — Tatăl nostru,

Da'l prea zicea 'necetinel.

— „Petrișor! — zise blând protea,

Știrca-i să-mi spui tu copile,

Cine-i cel care-ți dă ție

Pânea cea de toate zile?

Petrișor tușește-odată

Și să scoală 'necetisor

Apoi dă răspunsul boacăn,

Spre mirarea tuturor:

— „Pânea cea de toate zile

Mi-o dă mama, de-i acasă,

Iar de-i dusă oare unde

O gădesc și eu pe masă“.

I. Murășan.

Glume și snoave.

Barbierul curagios.

Un nemeș săcui sosește la Brașov și intră la un bărbier român:

— Să rade pe minie!

— Să radem! Poftim ședeți.

— No! Barbo meu este tare delicat.

Un zlot pe deasupra, dache rade foro taie. Dacă taie puțintiche, io spargem capu cu revolver aste!

Și Săcuiul puse arma pe masă, gata să sboare creerul bărbierului la cea mai mică zgărietură.

Barbierul însă începă să-l rază fără nici o turburare, pânăce isprăvi cu bine.

— No, zise atunci Săcuiul, la tine n'a fost friche?

— Nu, domnule baron!

— Pentruce?

— Pentrucă înainte de-a fi pus dumniata mâna pe revolver, ți-aș fi retezat beregata cu briciul...

Poezii populare.

Din Vărd, de pe Valea Hârtibaciului.

Culese de *Simon Avram*, june.

Frunză verde lemn uscat,

Un fecior s'a lăudat,

Că el e tare bogat.

Când a fost la arătat

Nimica nu s'a aflat.

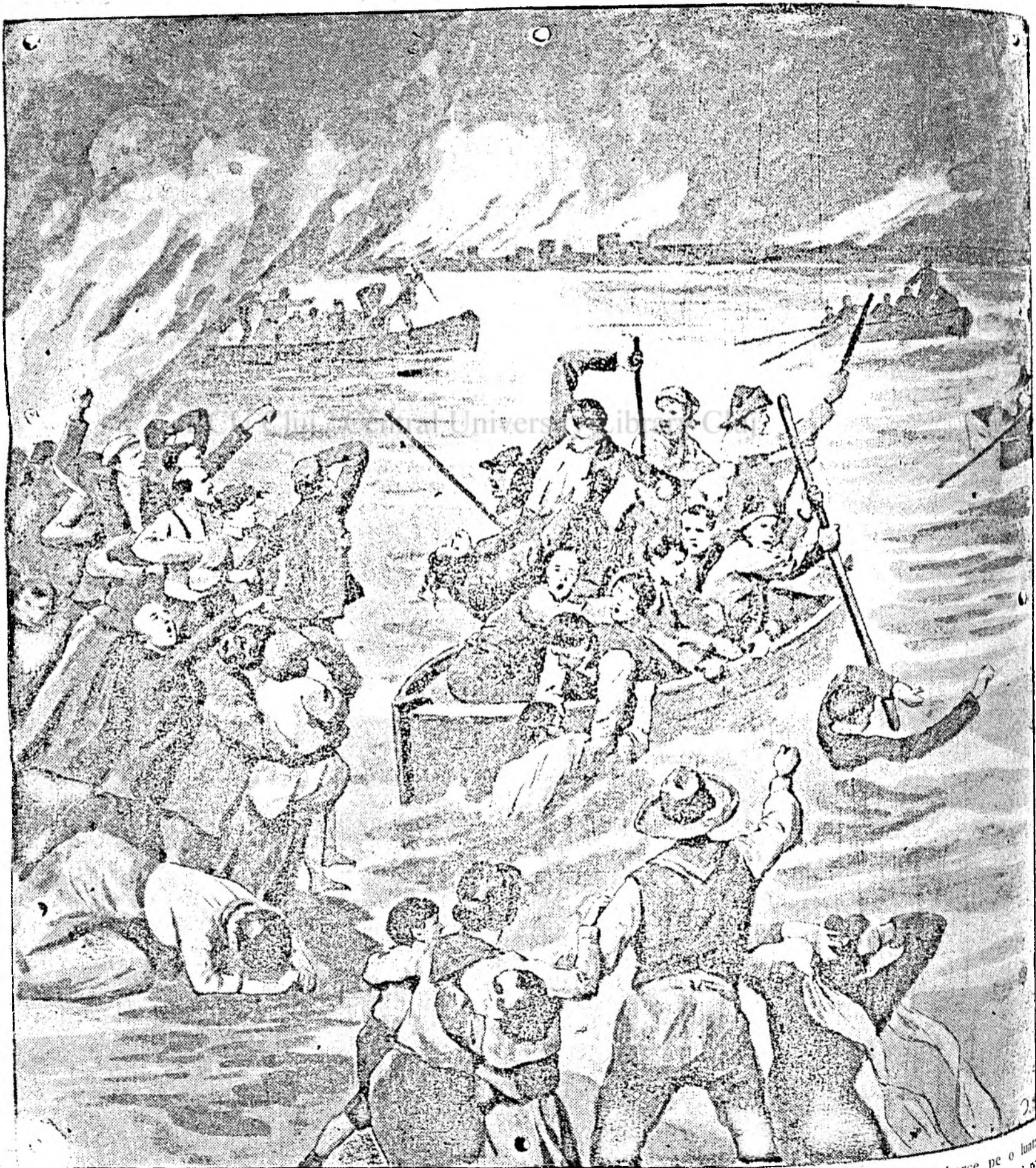
Voinice nu te făli

Mai mult tu cât vei trăi,

Că te făleşti în zadar,

Doar tu n'ai nici un creițar,
Nici să-ți cumperi un amnar.Fată mare de bogat
Nu grăbi la măritat
Ca floarea la scuturat.
Floarea mai 'nfloare-odată
Dar tu nu te 'mai faci fată.Dor de maica, când m'ajunge
Stau în loc și 'ncep a plânge.
Dacă dorul maicii trece
Iară mai încep a merge.Dar m'ajunge un dor greu,
Dorul dela tatăl meu.
Mai pășesc vr'o câțiva pași,
Mă ajunge dor de frați.
Dară dorul dorurilor
E dorul surorilor.
Iar dorul care mă strică
E 'dorul de ibovnică,
Că dorul dela părinți
Îți vine și iar îl uiți.**Fuga de groaza focului.**

— Inecați în mare. —

În țara Canada din America s'au întâmplat mai zilele trecute niște focuri mari. S'au aprins mai multe păduri, de unde focul s'a întins mai departe, pustiind și câteva orașe. Poporațiunea, în groaza ei cea mare, nu mai știa unde să caute scăpare. Singurul mijloc mai era, de-a scăpa cu vre-o corabie pe mare.

Dar lumea se îmbulzea grozav asupra celor câteva corabii, cari le-au sărit în ajutor. Astfel s'a produs o adevărată luptă între ceice voiau să ajungă mai curând în corăbii. În urma acestor împrejurări, mulți dintre cari au scăpat de foc dar au pierit în valurile mării.

Chioul nostru ne arată o luptă între

cei-ce voiesc să se înbarce pe o luntre. Unii sunt deja în luntre și voiesc să nească pe mare, iar aceia, cari n'au și loc, ar voi să-i împiedece a pleca. În luptei mulți dintre ei cad în mare. Pe țărmurii mării și în depărtare se vede groaznicul foc, care a cuprins tinuturile tregi.

No groaznic foc în Constantinopol. Mii de case arse.

Dumineca trecută a izbucnit în Constantinopol (capitala Turciei), un foc groaznic, care din cauza vântului puternic, s'a întins iute în toate părțile orașului. Până în momentul, când scriem aceste rânduri, în suat cunoscute încă mai deaproape amărușele care au pricinuit focul. Din partea unora se spunea la început, că focul s'ar fi iscat din negrija unui Arab, care făcea fi iscat din negrija unui han! După aceea s'a lătit știrea, că focul a fost pus de bătrânii turci (conservatorii), cari prin aceasta au voit să-și răzbuie asupra guvernului junilor turci (liberalii).

Ori cum s'ar fi întâmplat focul, destul că acesta a prefăcut în cenuse mai multe părți ale orașului. De mult nu s'a mai pomenit un astfel de foc, care în timp de 48 ore de cîșuri se facă atîta pagubă. Numărul edifițiilor arse se urcă la 10,000, între cari multe prăvălii, moșee, școli și o biserică. Au rămas pe drumuri preste 100,000 de persoane. Până acum s'a constatat lipsa a 14 persoane, cari au pierit în flăcări. Mulți au orbit, iar alții au înnebunit. Numărul celor răniți se urcă la 400—500. Pagubele, după cât se poate da cu socoteala până acum, se ridică la 40 milioane de coroane.

A treia zi focul încă n'a putut fi stîns cu totul. Într'aceea a izbucnit din nou foc în o altă parte a orașului. De astădată s'a constatat, că focul a fost pus.

În fața unui astfel de foc groaznic, pompierii deși destul de bine organizați, au fost cu totul neputincioși, pentru a putea împedea nenorocirea. A fost scoasă îndată toată armata orașului, dar ea mai mult încurca stîngerea focului.

Tot orașul părea o mare de flăcări, jăratecul stă grămadă în înălțime ca niște munți. O groază de lume a rămas pe drumuri. Oamenii umblă ca nebuni încoace și încolo vătându-se. Pe o întindere de 2 kilometri pătrați nu se vede decât flăcări, fum și jăratec.

Poliția orașului a declarat, că focul n'ar fi fost pus, ci trebuie să fie o nenorocită întâmplare. Cu toate acestea arestările urmează.

Pe de altă parte se susține însă, că toată nenorocirea este opera conservatorilor turci, cari în chipul acesta au voit să-și răzbuie asupra guvernului de acum, care tot mai mult se întărește. Asta se bănuiește și prin știrea, că mulți agitatori de-ai conservatorilor (turcii bătrâni, cari au fost la guvern sub celalalt sultan detronat) atîță poporul contra guvernului de acum, despre care zice, că el este cauza acestei nenorociri, pe care a trimis-o Allah (Dumnezeul Turcilor) asupra lor.

Se spune, că Sultanul, când a văzut groaznicul foc a început să plîngă. Fostul ministru Klantil pașa, care se afla lângă Sultan, i-ar fi zis: „dacă focul urmează mai departe, tu vei fi ultimul sultan“.

Vr'o 12 inși au fost arestați, bănuieți că ar fi dat foc. Ei vor fi trimiși înaintea tribunalului militar și spânzurați pe podul dela Galata. S'a mai lătit vestea, că ar arde și orașul turcesc Scutari, dar asta nu se știe sigur până acum.

E vorba că să se pornească o colecție în întreaga Turcia, ba chiar și în străinătate. Sultanul a dat 2500 funți turcești.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 27 Iulie n.

Înștiințare. Prin aceasta aducem la cunoștință, că la toți acei abonați vechi, cari încă n'au trimis banii pe jumătatea a doua a anului — din săptămîna aceasta încolo nu li-se mai trimite foaia.

Rugăm deci pe toți aceia, cari din oarecari împrejurări n'au putut trimite încă banii, — să achite de grabă, ca astfel să le putem trimite foaia regulat și pe mei departe.

Prețul „Foi Poporului“ e atât de mic și neînsemnat, încât nu credem să fie om, care să nu poată jertfi atîta pentru o gazetă din care poate afla atîta de multe lucruri bune și de folos.

De altcum ne bucurăm și mulțumim tuturor acelor abonați vechi și binevoitori ai foi noastre, cari ne-au câștigat printre cunoscuții lor, o seamă de abonați noi.

Acești abonați noi, suntem siguri, că la vreme numai mulțumi le vor putea celorlora, cari le-au recomandat această foaie, din care vor putea trage atîtea foloase și învățături.

Cît pentru aceia, cari doresc a intra și acum în șirul abonaților noi ai „Foi Poporului“, le facem cunoscut, că vor primi numerii apăruiți dela jumătatea anului (1 Iulie v.) încoace. De altcum abonarea se poate face și cu începutul la ori care lună.

O înbucurătoare știre credem că este, nu numai pentru mînuitorii condeiului la această foaie, ci și pentru abonații și aderenții foi noastre, — căroră le vestim, că valorosul nostru colaborator, dl Victor Lazăr din București, sosește în aceste zile la Sibiu, unde dorește să petreacă vacanțele de vară.

Cu aceasta ocazie aflăm cu cale a aminti puțin legăturile, ce au existat și există și azi între „Foaia Poporului“ și dl Lazăr. Domniasa, care din frageda tineretă, se ocupă cu scrisul, a colaborat mai multă vreme la această foaie. Prin anii 1901—1903 dl Lazăr, pe lângă redigiarea „Foi Poporului“, era și redactor responsabil al ei. Ca atare a fost pedepsit în anul 1903 la cinci luni temniță de stat în Seghedin, unde — după cum occasional spune — singura mîngăiere îi era multele scrisori de alipire și dragoste, pe cari le primea dela abonații „Foi Poporului“.

Dar n'a scăpat bine de aceasta pedepsă, și un alt proces i-s'a anunțat. De astădată pentru un articol apărut în „Călimbărașul Poporului“ din acel an.

Ce era de făcut? Dl Lazăr, care era încă îngrozit de amarul temniței dela Seghedin, — în anul acela se sistase, în urma multelor procese, și „Tribuna“ din Sibiu, iar tipografia ei s'a vîndut — se hotărește a reflecta la un post în România liberă. De aci i-se oferă postul de director la școala comercială română din Salonic (Macedonia).

În curînd după aceea se începe însă răscoala din Macedonia. Viața Românilor e atacată la culme. Dl Lazăr, dimpreună cu doamna, abia pot scăpa cu viața. O reîntoarcere în Ardeal era cu neputință, de oarece aici îl aștepta acum temnița grea...

Între astfel de împrejurări, dl profe-

sor universitar Bianu, bibliotecarul Academiei Române din București, — care cunoștea aptitudinea dîui Lazăr — îi oferi acestuia un post de funcționar la Academie, unde se află dl Lazăr pînă de prezent. — Despre cele experiate de dînsul prin Turcia și Macedonia, dl Lazăr a scris o carte în limba germană, carte ce a fost bine primită preste tot locul, chiar și în cercurile mai înalte.

Dar în acești ani s'au întâmplat o seamă de lucruri și în Ardeal. Dl Lazăr încă ar fi dorit din toată inima să vie să ne mai vadă și audă bătaia inimei năcăjite de atîta nedreptate. Dar nu se putea, că ar fi fost deținut numai decît. În fiecare vară doamna pleca singură la Sibiu, iar dl Lazăr nu o putea petrece mai mult ca pînă la gară...

Deși departe de noi, domniasa n'a încetat însă a lucra din greu pentru luminarea bietului nostru popor subjugat. Dl Lazăr, aflîndu-se în plăcuta poziție de a putea cerceta la Academie tot ce se scrie la noi Români, de un timp încoace adună și scrie atîtea lucruri bune și frumoase, cari apar azi în „Foaia Poporului“.

Iar în decursul timpului s'a isprăvit și cu exilul. Acum dl Lazăr se poate întoarce din nou la noi, iar pe Duminecă, când cei mai mulți abonați ai noștri, vor ceti aceste rânduri, — sperăm, că vom fi salutat pe dl Lazăr în Sibiu.

Fie deci binevenit în mijlocul nostru!

Român Ardelean decorat în România. Dl Vasile Șubeu, de fel din Năsăud, acum profesor și director al gimnaziului Cantemir din București, a fost decorat cu medalia „Răsplata muncii pentru învățămînt clasa I“ și cu „Coroana României“ în gradul de cavaler. — Felicitări!

„Albina“, primul nostru institut românesc economic din Sibiu, a deschis o nouă subagentură la Iernut (Radnot), comitatul Târnavei mari. Conducător este dl Nicolae Todea.

Aviz. După ce Comitetul central al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român a hotărît, să-și țină adunarea generală anul acesta la Blaj, în zilele de 15/28—17/30 August când își va ține adunarea generală și Societatea pentru fond de teatru român, — rugăm pe această cale pe toți P. T. Domni, cari doresc să ieie parte la aceste adunări, ca pentru a li-se putea rezerva cuartire, nesmintit să se însinue la comitetul de încuarterare pînă la 2/15 August. Scrisorile să se adreseze dlui Dr. Dănilă Szabo, avocat.

Blaj, la 21 Iulie 1911. Pentru comitetul aranjator: Dr. Iuliu Maniu, preș. com. aranjator. A. C. Domșa, secretar.

Călduri mari se vestesc de preste tot locul, atîta în țara noastră cît și în alte țări străine. În America căldurile țin mereu. Multime de străini au plecat acasă din aceasta cauză. Unii oameni de-ai noștri, cari s'au întors din America preste Londra, ne-au spus că pe acolo încă sunt călduri mari. În tot drumul spre casă abia au mai putut suporta arșița soarelui.

De altcum preste Sibiuul nostru încă s'a lăsat de câteva zile, o căldură foarte simțitoare. În cîșurile amezii abia mai știe omul cum să se ascundă în dosul unei umbre cît de slabe.

Din Merghindeal (comitatul Târnavei-mari). Anul trecut am fost dat și noi știrea despre ivirea muștelor columbace în Merghindeal. Înțepătura lor a pricinuit moartea multor vite. Anul acesta a dat altă pacoste preste bieții-oameni. Un povoiu grozav a căzut preste hotarul comunei, apele s'au revărsat și au prăpădit recolta și iarba, mămolindu-le. Mare pagubă au făcut și în turma de bivoli. Aceasta se adăpostise în pădure. Furtuna cea mare și crengile rupte de vifor și aruncate în toate părțile au speriat bivolițele, cari au plecat în goană nebună la vale înspre valea umflată de ape. Douăzeci de bivolițe cu lapte și două vaci de Pintgau s'au înecat. Din cele scăpate multe au înghițit atâta apă cu glod, încât e teamă, că se vor mai prăpădi unele din ele. Ce bună ar fi fost o societate de asigurare pentru vite!

O măsură bună a Papei dela Roma. Biserica romano-catolică încă are, pe lângă Dumineci, o mulțime de sărbători, cari se țin cu oprire dela lucru. Mai toate cad în zilele de preste săptămână, de multeori chiar atunci, când omul nu știe, de unde să ia timp, ca să-și isprăvească lucrul. Să ne gândim numai la cosit și secerat ce rău e, dacă se schimbă vremea bună și nu putem strânge de pe câmp din cauza sărbătorii. De altă parte sărbătorile fiind așezate de sfinții părinți și creștinii fiind dator să le țină, ca să nu se păgubească nici sufletul, nici trupul, Papa a dat ordin, ca sărbătorile sfinților mai ales să fie mutate totdeauna pe Dumineca cea dintâi, care urmează după sărbătoare.

Un comitet parohial vrednic. După examenele de fine de an din Nădlac (Bănat), comitetul parohial a ținut o ședință, în care s'a raportat membrilor, că învățătorii și-au făcut datoria în mod strălucit. Vrednicii fruntași Nădlăceni, ca să-și arete mulțumita față de învățătorii lor harnici, le-au votat un dar de o sută de coroane. Învățătorii au primit cu recunoștință acest dar, pe care l-au lăsat însă întreg unui coleg al lor, care trăiește în împrejurări materiale mai grele.

Banca „Victoria“ din Arad, unul din institutele noastre economice cele mai de frunte, și-a mărit capitalul social, așa că acesta e acum de 2 milioane și jumătate de coroane. Fondurile de rezervă încă sunt de aproape două milioane, depunerile de 13 milioane coroane.

Pentru școala națională! În Graz, capitala Stiriei din Austria, trăiește un scriitor german vestit cu numele Petru Rosegger. E fecior de țaran, care n'a învățat școală multă, dar scrie așa de frumos povești despre țaranii nemți de pe-acolo, încât nu numai Nemții, dar și străinii, cari știu nemțește cetesc cu drag poveștile aceste țărănești. Rosegger își iubește foarte mult poporul. Văzând, că Slavii au început să se întărească din samă afară, mai ales cu școlarele, iar Nemții de pe-acolo fiind parte mare săraci, căci trăiesc la munte și nu prea au moșie, Rosegger a făcut un apel către toți Germanii, ca să colecteze bani, din cari să se facă școale nemțești. Apelul acesta l'a făcut în anul 1908. De-atunci și până acum s'au strâns pentru fundațiunea aceasta a lui Rosegger aproape trei milioane de coroane. Iată ce poate face un popor, care știe cât prețuiește școala poporală!

Înștiințare. Primit spre publicare următoarele: Prin aceasta aducem la cunoștință tuturor membrilor precum și întregului public românesc, că însoțirea economică comercială „Plugarul“ cu sediul în Blaj și-a început activitatea cu 15 Iulie n. 1911, operând în cadrele precisate în statute.

Membrii însoțirii noastre să ni-se adreseze cu toată încrederea ce trebuie să o aibă omul într'o însoțire a cărei scop nu e altul decât a veni într'ajutor economilor noștri la orice cumpărări și valorizări.

Ceice doresc altoi de vie, de pomi, gunoi artificial, mașini agricole, pluguri, grape ș. a. ori ceice ar dori să-și valorizeze cantități mai mari de bucate, fân, poame, vin ori alte produse economice, să ni-se adreseze nouă.

Prin faptul, că noi desfacem și mijlocim cantități mari atât la cumpărări cât și la valorizări, suntem în plăcuta poziție de a mijloci celor ce vor lucra cu însoțirea „Plugarul“ prețurile cele mai convenabile. Iar prin faptul, că toate cumpărările le facem prin specialiști în bransa mărfii respective, ceice vor face cumpărări prin noi vor fi serviți cu mărfuri de prima calitate și solide despre ce de altcum direcțiunea acestei însoțiri ia toată răspunderea.

Rugăm totodată pe ceice au primit dela noi liste pentru subscrierea de cvote să ni-le retrimită fără întârziere așa cum sunt, ca să ne putem orienta în mod precis asupra capitalului de cvote ce avem.

Ceice doresc să înființeze cooperative sătești de orice natură: societăți de credit (Raiffeisen) tovarășii pentru cumpărări și valorizări, pentru exarândări ori parcelări de moșii, să ni-se adreseze nouă și noi le vom servi cu toate înviațiunile de lipsă. La dorița trimisul „Plugarului“ să va prezintă chiar și în persoană pentru a conlucra în mod practic la înființarea cooperativei proiectate.

În numele direcțiunii:

Ioan F. Negrutiu,
prezident

Dr. I. Maniu,
director.

Aviz. Se aduce la cunoștință, că dl avocat Dr. Pompiliu Isacu și-a mutat cancelaria advocațională din Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 7, în strada Cisnădiei Nr. 15, parter (jos).

Ofița animalelor. Până bine de curând, o parte a medicilor credeă, că ofița nu se ia dela animale la om. În Anglia, guvernul a numit înainte cu zece ani o comisiune compusă din cei mai învățați medici englezi, ca să cerceteze, dacă ofița dela animale (mai ales dela vaci, dar și cai, porci și găini) trece la om sau cea dela om la animale. După cercetări îndelungate și foarte amănunțite s'a dovedit, că ofița animalelor molipsește și pe om. Îndeosebi capătă bacilul (microbul) ofiței copiii, bând lapte dela vaci ofițoase. Dar și carnea de vaci, porci și alte animale ofițate molipsește pe om. Vom avea deci cea mai mare grijă, mai ales cu laptele, mâncându-l numai după ce l-am răsfert. Cei însărcinați cu cercetarea animalelor făiate pentru hrana omului vor trebui să controleze de-acum înainte și mai aspru, nu cumva să se pună în vânzare carne de animale bolnave de ofiță.

Atentat contra Țarului. Pe linia ferată dela Kiev s'au găsit câteva bombe, cu cari era plănuț un atentat contra Țarului Rusiei.

Cutremur de pământ. În comitatul Bănat a fost Vineri, săptămâna trecută, un cutremur de pământ. Sguduțura a fost așa de puternică, încât s'a prăbușit turnul bisericii.

În Băița (Rézbanya) din comitatul Bihorului încă a fost un cutremur, care a ținut câteva minute. Coșul (hornul) de la oficiul postal s'a surpat, la mai multe case au crepat pereții.

Profesorul geolog (care se ocupă cu studiul celor dinlăuntru ale pământului) Loczy din Budapesta spune, că pricina cutremurului de pământ dela Kecskemet este așa că se mai pot întâmpla cutremure. Unii zic, că surpăturile acestea au fost pricinuite de risipa cea mare a apei din fântânile artesiane de pe Pusta Ungariei. Acolo adesea nu sunt aproape de suprafața pământului izvoare ca la noi, ci fântâni sfredelite în pământ până la adâncimi de sute de metri. Făcându-se risipă cu apă din adâncimi, pământul s'a surpat.

Jidan încreștinat. În comuna Boia de-jos (comitatul Hunedoarei) este un negustor tinăr jidan cu numele Rafael Kafka. Acesta a trecut la creștinism, botezându-se Român.

În România sunt mulți Jidani botezați sau cel puțin copii de Jidani. Dela noi mai cunoaștem un caz din Săliștea Sibului, unde un Jidan a văzut, că n'o poate duce fără a se face creștin și s'a botezat Român.

Astfel de lucruri se întâmplă însă numai acolo, unde Românii nu sunt oboiați ajunsă de batjocura tuturor străinilor necurați.

Lingoarea, munită și tifus, e o boală cu atât mai primejdioasă, că e foarte molipsitoare. Pe mulți din cei cuprinși de ea îi nebuște chiar. Așa s'a întâmplat acum de curând într'o comună din comitatul Bihorului, unde a înebunit un fecior de 19 ani și în nebulia lui s'a sculat din pat și a mpuscat pe tatăl său.

În anii din urmă, medicii au făcut la cercări pe la spitale să vindece de lingoare și cu ajutorul laptelui acru. Lingoarea e adesea o boală produsă de niște microbi, cari trăiesc în intestinale (matele) omului. În acreala laptelui acru încă sunt niște microbi, cari nu strică omului, dar prăpădesc microbii lingorii. De aceea e bine să bea în fiecare zi jumătate—1 litru de lapte acru, mai ales în timpul, când băntuie lingoarea. Se'nțelege, că trebuie să ne spălăm bine pe mâni cu săpun, de câteori mâinile și să ne ferim de-a mânca lucruri, cari ar fi putut fi atinse de bolnavi de lingoare, ca să nu ajungă microbul boalei în stomac și de-acolo în intestine.

Cât câștigă Helveția (Svizzera) dela străini? Republica aceasta mică, care se află dela împărăția noastră spre apus, e acoperită de cei mai înalți munți ai Europei, de Alpi. Locuitorii sunt parte cea mai mare țărani, cari se ocupă cu creșterea vitelor, dar în partea apuseană sunt orașe cu fabrici multe, mai ales de cearsuri și de mătase. Vara e răcoros, așa că mulți străini de prin alte țări petrec vara în țara aceasta. S'a făcut socoteala, că pe an vin în lunile de vară opt sute de mii de străini, cheltuiind fiecare zilnic, în cotit de-a valma, douăzeci și cinci de coroane, asadară pe zi douăzeci de mii de coroane. Frumos câștig!

Măcel de oi. Măcelarul Gh. Macedon din Brașov avea o turmă întreagă de oi, care era la pășune în apropierea Brașovului tocmai pe lângă calea ferată. Venind trenul accelerat (cel care merge mai iute ca altele), oile s'au spăriat și apucând una peste alta, toate s'au luat după ea. Mecanicul n'a putut opri dintr'odată mașina, așa că aceasta a dat prin mijlocul turmei amorând 38 de oi.

Holera în New-York. În orașul acesta s'a ivit holera, adusă de un vapor străin. Până acum s'au constatat 18 cazuri. Gazetele americane povestesc lucruri lagrozitoare despre felul, cum se poartă funcționarii cu străinii imigrați. Aceștia sunt opriți la carantină, pentru că să fie certificați de sănătate. La copiii, cari plâng, le lipesc gura. Pe cei morți de holera îi taie în fața celorlalți (le face autopsia), ca să vadă, cum le sunt măruntaiele.

O fabrică de schilozii. În laia țigănească vedem câte-odată câte un nenorocit cu mâna sau cu piciorul sucit sau cu vre-o rană gretoasă. Putem fi siguri, că nenorocitul acela a fost schilodit înadins, pentru că să provoace milă în sufletul trecătorului și astfel să capete pomână. De cruzimea asta a cortorariilor ne mirăm și nu prea. Mai grozavă e însă fapta membrilor unei familii din Neapole (Italia, unde e holera acum), cari prindeau copii de 6-10 ani, le schilodeau mâinile și picioarele și-i vindeau apoi la cerșitori cu 50-100 de coroane. Cerșitorii aceștia îi siliau apoi pe nenorociii copii să cerșească pentru ei și cum Italienii sunt oameni miloși, copiii schilodiți adunau bani frumoși pentru cerșitori. Poliția a dat însă de urma criminalilor și în curând va pune mâna pe ei. S'ențelege, că odată prinși, n'or mai vedea lumina soarelui, căci au nenorocit peste 40 de copilași.

Paianginii. Un insect urât, pe care nu-l suferim bucuros în apropierea noastră. Femeia, în casă căreia vedem pânză de paiangen, trece cu drept cuvânt de femeie lenșe. Dacă nu-s suferiți în casă, să-i lăsați în pace afară. În grădini și în păduri s'a dovedit, că paianginii prăpădesc mai multe insecte stricacioase decât paserile.

Insecte stricacioase. Intr'un ținut al Prusiei (Germania) s'au ivit un fel de insecte, cari seamănă cu păduchii de frunze, în număr așa de mare, încât amenință cu perire toate nutrețurile cu foi de pe câmp. Oamenii nu mai pot umbla pe-afară, căci îi orbesc jiviniile acestea, cari zboară în roiuri de mărimea norilor. Până acum nu se știe, de unde au venit așa dintr'odată.

Un ciasornic găsit de un câne de poliție. Niște elevi de gimnaziu din Viena făcuseră o excursiune în împrejurimile orașului. Unul dintre ei își perdă ciasul de buzunar cu lanț cu tot. Fiind un cias scump, el făgădui unui polițist un premiu frumos, dacă-l va găsi. Polițistul avea un câne dresat (învățat). Il puse să miroase pe păgubaș, apoi se duse cu cânele în pădure. În curând, cânele adormecă turma veche și eșind din pădure se opri lângă o claie de fân. Cânele încep să scoțosească prin fân și după câteva minute ciasul era în gura lui. Băieții se jucaseră într'adevăr și la claia de fân.

Surparea pământului în Budapesta. Cutremurul de pământ, care a făcut atâtea stricăciuni în orașul unguresc Keeskemet, s'a resimțit mai zilele trecute și în orașul Budapesta. Aici s'a surpat, într'o stradă, pământul pe o lungime de 20 metri și până la o adâncime de 15 metri. Niște căruțe, cari erau tocmai în momentul acela acolo, încă s'au cufundat cu cai și cu cărauși cu tot. Spărgându-se și țevile, pe cari vine apa pe sub pământ, caii s'au înecat. Bieții cărauși, răniți rău, au fost scăpați de alți oameni.

Prostia în Rusia. Nicăiri pe pământ nu sunt atâtea secte (societăți) religioase smintite, ca în Rusia. O sectă cere dela credincioșii ei să se bată cu bice în fiecare zi, căci numai așa pot moșteni împărăția de veci. Totodată le cere, să rabde și foame. Trei femei, cari s'au lăpădat de legea lor (Rusii sunt mai toți greco-orientali), au căpătat porunca să rabde 21 de zile, fără să mănânce ceva. Ele, în prostia lor, au ascultat, dar n'au putut împlini cele trei săptămâni, căci au murit de foame. Lucrul acesta s'a întâmplat în Petersburg, capitala Rusiei!

De când se cunosc microbi și bacteriile. Pentru cele mai multe boale s'au aflat în cei 30 de ani din urmă, că pricina sunt niște vietăți foarte mici, numite bacterii și microbi. Acum s'a dat de o carte tipărită la anul 1720 (așadară aproape de 200 de ani), în care un doctor englez spune, că pricina ofticei, leprei și a altor boale sunt niște vietăți foarte mici, adică microbi și bacteriile. Să nu ne prea mândrim deci cei de astăzi, căci mai toate lucrurile le-au știut sau prevăzut cel puțin bătrânii.

Mechanicii Monda și Stanciu, cu bogate cunoștințe în bransa lăcătușeriei, câștigate într'un lung șir de ani în străinătate, au deschis de curând în Sibiu (Viermarkt Platz Nr. 4, Târgul vechiu al viteilor) un atelier de reparaturi de: motoare, automobile, batoze, locomobile, mori, mașini speciale de sămănat, de secerat, de cosit, pluguri ș. a. Cum lucrările executate în atelierul mecanicilor noștri Monda și Stanciu sunt solide, Reuniunea meseriașilor români sibieni apelează în folosul lor la sprijinul publicului nostru din Sibiu și împrejurime.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Numerii apăruți dela 1 Iulie st. v. încoace, se trimit.

Lășiți deci „Foia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

ECONOMIE

Statutele

unei

societăți de lăptărie cooperativă.

(Urmare).

CAP V.

Drepturile și îndatoririle societății și ale membrilor.

§ 11. Toate drepturile și îndatoririle atât ale societății cât și ale membrilor vor fi conform statutelor de față.

§ 12. Societatea de lăptărie cooperativă nu va putea începe operațiunile și a funcționa până ce nu va avea un număr de cel puțin 20 membri.

§ 13. Orice membru e dator să ia parte la toate ședințele societății, de-a votă reprezentanții societății și de-a lua parte la discuțiunile, cari privesc interesele societății.

§ 14. Orice membru se bucură de venitul curat proporțional (amăsurat) cu averea, cu care a contribuit în acea a societății.

§ 15. Fiecare membru este obligat, odată cu intrarea sa în societate, de-a plăti o taxă de intrare, care va fi de ..... coroane sau de ..... coroane de vacă sau de ..... bani de vită mărunță.

§ 16. Fiecare membru va fi obligat, odată cu intrarea sa în societate, de-a țineă cel puțin 2 vaci, cari să fie date la taur alternativ, așa încât în tot cursul anului să poată furnisa lăptăriei societății laptele de lipsă.

Abatere dela acest articol nu poate fi admisă decât dacă acel membru ar avea o vacă și în locul celeilalte cel puțin 10 vite mărunte (oi, capre) cu lapte. Excepțiuni sunt cazurile, când s'ar întâmplă să moară vitele sau vaca să nu prindă vită; în cazul acesta membrul este dator, ca să le înlocuească în termen de cel mult șase luni dela constatare, contrar atrage după sine eliminarea din societate.

§ 17. Fiecare membru trebuie să se supună condițiunilor de procurare a laptelui, stabilite de adunarea generală prin majoritate de voturi.

§ 18. Pentru îndeplinirea datoriilor față de societate fiecare membru garantează cu averea sa de mersul societății.

§ 19. Pentruca societatea să înainteze, pe lângă dispozițiunile §-lor 16 și 17, fiecare membru va contribui obligatoriu, cotizând cu o sumă, ce nu va fi mai mică de 1 cor. și nici mai mare de 5 cor. lunar; aceasta pentru formarea unui capital necesar întreprinderilor societății.

§ 20. Dacă vre-un membru a fost pedepsit de justiție pentru furt din bunurile societății, acest membru pe lângă aplicarea §-lui 8, punct c), va perde orice drept la venitul cuvenit pe termen de 5 ani, rămânând aceasta sumă ca fond de rezervă; iar despăgubirile hotărâte de judecată se vor opri din averea acelui membru, cu care a contribuit în societate.

§ 21. Prețul laptelui procurat de către membri va fi hotărât la timp de către adunarea generală.

CAP VI.

Reprezentarea și conducerea afacerilor societății.

§ 22. Societatea va fi reprezentată și condusă de:

- a) Un director.
- b) Un consiliu de administrație compus din trei membri.
- c) Un consiliu de control format din trei censori — și
- d) Un cassier-contabil.

§ 23. Unul din membrii consiliului de administrație se alege de adunarea generală, ca să suplinească pe director în lipsă. Suplinirea se face în urma formalităților obișnuite de suplinitură.

§ 24. Directorul va fi ales de adunarea generală pe termen de trei ani; el poate fi reales.

§ 25. Directorul se bucură de un beneficiu de 5 procente din venitul curat cuvenit societății; aceasta spre a i-se da o încurajare spre a conduce afacerile societății.

§ 26. Directorul este însărcinat cu conducerea tuturor afacerilor societății, el convoacă adunarea generală ori de câte ori va crede de cuviință, și aduce la cunoștință mersul afacerilor.

§ 27. Consiliul de administrație este format din 3 membri aleși de adunarea generală pe termen de trei ani, când vor putea fi realesi.

§ 28. Directorul cu cel puțin un membru din consiliul de administrație girează afacerile societății, înlocuind societatea înaintea instanțelor judecătorești și semnând în numele ei.

§ 29. Membrii consiliului de administrație se întrunesc sub prezidenția directorului și discută îmbunătățirile, ce trebuie făcute, și diferite chestiuni, cari privesc societatea.

§ 30. Directorul împreună cu membrii consiliului de administrație sunt răspunzători solidari cu averea lor de bunurile societății.

§ 31. Consiliul de control este constituit din 3 membri aleși de adunarea generală pe termen de un an, putând fi din nou realesi.

§ 32. Membrii consiliului de control sunt datori de-a ține din scurt mersul afacerilor societății, de-a inspecta pe director și consiliul de administrație, în fine tot ce se ține de societate, și de-a convoca adunarea generală, când ar constata vre-o neorânduială. Toți membrii consiliului de control vor depune în fața adunării, în cele dintâi șase săptămâni ale noului an, bilanțul și toate socotelile noului an expirat; atunci se va face și alegerea noilor membri ai consiliului de control, pe acel an.

§ 33. Directorul societății are următoarele îndatoriri:

- a) Ingrijește de anunțarea ședințelor.
- b) Conduce corespondența și păstrează actele societății.
- c) Propune deosebitele chestiuni folositoare societății.
- d) Cumpărarea de instrumente etc. în numele societății și în urma aprobării consiliului de administrație.
- e) Controlarea cassei și a registrelor, ori decăteori va crede de cuviință.
- f) Fixarea prețurilor laptelui, untului

și brânzeturilor fabricate și destinate spre vânzare.

- g) Numirea personalului.

CAP. VII.

Adunarea generală.

§ 34. Adunarea generală are pe lângă alte îndatoriri următoarele:

a) Alegerea directorului, consiliului de administrație, consiliului de control și a cassierului-contabil.

b) Supravegherea lucrărilor directorului, consiliului de administrație, consiliului de control, cassa etc.

c) Primirea membrilor în sânul societății.

d) Fixarea garanției directorului și cassierului.

e) Modificarea statutelor.

§ 35. Adunarea generală poate admite ca primirea membrilor în sânul societății să fie lăsată și numai asupra directorului și consiliului de administrație, însă primirea să se facă conform statutelor.

§ 36. Orice hotărâri propuse adunării nu vor fi valabile până ce nu vor fi votate de adunare cu majoritate de voturi, 2/3 (două din trei părți) din numărul membrilor prezenți.

§ 37. Nici o ședință nu se va putea ține până ce 2/3 din numărul membrilor înscriși nu vor lua parte.

§ 38. Toate ședințele adunării sunt prezidate de către director sau locuitorul său, sau de unul dintre membrii consiliului de administrație.

§ 39. Ședințele adunării generale vor fi ținute odată pe an, și anume în cele dintâi șase săptămâni ale noului an, când se face revizuirea mersului societății pe anul expirat.

§ 40. Ședințele extraordinare se vor ține ori de câteori va fi necesar.

§ 41. Pentru a se ține o ședință, directorul este obligat a înștiința pe membri înscriși cu cel puțin o săptămână înainte.

CAP VIII.

Personalul.

§ 42. Personalul va fi recrutat de către director cu aprobarea consiliului de administrație, afară de cassier-contabil, care va fi recrutat de adunarea generală în urma unei hotărâri date în ședință. (Va urma.)

Știri din Sibiiu.

Logodnă. Dl *Ioan Rebege*, funcționar la banca „Albina“ în Sibiiu, s'a logodit cu d-șoara *Anuța Burdan* din Boroșineu. — Felicitările noastre!

Logodnicii și-au răscumpărat anunțurile de logodnă dăruind Asociației pentru fondul Eminescu și Barițiu suma de 10 cor., iar „Reuniunii meseriașilor sibieni“ pentru fondul Nicolae Popea alte 10 cor.

Noul comandant al corpului de armată din Transilvania, generalul *Köves de Köveshaza*, a sosit, la reședința sa în Sibiiu, Joi în 27 Iulie n. cu trenul dela amezai.

O deputațiune a orașului Sibiiu a fost condusă Sâmbăta trecută de deputatul Sas Emil Neugeboren la ministrul de finanțe Lukacs, pentru a-i prezenta o ru-

gare în afacerea cercetărilor de gaz pe țările din jurul Sibiiului. Din deputațiune au făcut parte primarul orașului Dorn, ginerul Lattenberg, dir. de școale Scherer, prof. Phleps (ca specialist în cauză), deputatul Cisuădiei Reissenberger. Într-o ședință mai curând, care a rugat pe ministru să dispună cercetări, pentru a căuta gaz în pământul din jurul Sibiiului. Orașul Sibiiu voeste să gândească această afacere, din cauză că în cas, când s'ar afla gaz, atunci nu s'ar putea încă cu pardosirea orașului; deoarece prin o eventuală construire a canalului pentru gaz s'ar strica din nou pardoseala, care e plănuită de altcui să se facă peste tot în orașul. De ceva izvoare de gaz s'ar fi găsite — după cum se spune — pe hotarul din spre Poplaca și Turnișor. Ministrul a promis cu multă prevenire deputația și a permis împlinirea cererii Sibienilor.

Felurimi.

Din lumea furnicilor.

La noi sunt mai cunoscute furnicile mici, negre și roșii, și cele mari negre, cu mușuroaiele prin păduri mai ales. Ele sunt insecte folositoare, căci prăpădesc alte insecte stricăcioase și curăță locul de tot felul de putrejuni.

Prin țările cele ferbinți ale Africii, Aziei și Americii-de-sud sunt însă furnicile, cari sunt niște adevărați uriași pe lângă ale noastre.

În America e furnica călătoare. Acestea pleacă în număr de sute și sute de mii după pradă, căci mănâncă mai bucuros carnea animalelor mici. Formate în grupuri de câte douăzeci, fiecare grup comandat de o furnică-ofițer, care se cunoaște de pe capul alb, pornesc înainte. Un fel de mierle zboară în cete deasupra lor. În datace văd locuitorii aceste paseri, își prăpădesc colibele, pentru că furnicile intră în ele și prăpădesc șoareci, cloțani, scorpi, șerpi, vespi, în sfârșit toate vietățile. În scurt timp au curățit colibele și armata furnicilor pleacă mai departe.

În Africa sunt un soi de furnici, mici ca cele amintite din America. Acestea mănâncă numai carne. Ele încă pleacă la drum, când se apropie însă, locuitorii fug cu toate animalele lor de casă. Căci furnicile acestea, cari vin cu milioanele, atacă și găini, oi, vaci și cu toată micimea lor le omorâ și mănâncă toată carnea, lăsând numai oasele.

De un alt soi de furnici se folosesc locuitorii pentru a omorâ șerpii uriași, cari au lungime și dela cinci metri în sus. Mai întâiu caută un fel de buruienă, din care storc un suc, care miroase a carne putredă. Cu sucul acesta ung un miel sau un ied, pe care-l leagă de o tufă. Mielul zbeacă și șerpele vine la el, ca să-l înghiță. Până la tăvălește, mirosul se ia și pe jos și pe corpul șerpelui. După ce l-a înghițit, șerpele pleacă mai departe, dar furnicile au adormecut deja mirosul și năvălesc asupra șerpelui uriaș, pe care-lucid și mănâncă în timp scurt.

Iată, ce pot face mulți mici împreună dacă lucrează într'un gând.

Cărți și reviste.

A apărut: I **Sibiul**, călăuză ilustrată pentru excursioniști și II **Prin Turnu-Rosu spre România** — de Teodor Romul Popescu.

Aceste două broșuri sunt neapărat de lipsă pentru orice străin sau doritor a cunoaște mai deaproape orașul Sibiu dimprejurimile lui până la Rîmnicu-Vâlcea în România. Descrierea acestor ținuturi e însoțită cu o mulțime de ilustrații, executate artistic. Broșura I costă 1 coroană, iar a doua 1 cor. 20 bani. De vânzare la librăria „Foi Poporului” cum și la alte librării.

Tinărul editor este titlul unei broșuri, apărute de curând în editura „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. Ea formează numărul 3 din „Biblioteca meseriașilor români”, întemeiată de numita Reuniune. Broșura, scrisă în nemțește de **Carol F. Pfau**, este tradusă de tinărul librar **Radu P. Barcianu** și dedicată memoriei iubitorilor și neuitaților săi părinți. Ea servește drept îndreptar pentru începători și pentru cei voesc a se ocupa cu editura. „Lucrarea de față, zice traducătorul, va putea servi de un modest povățitor tuturor librarilor români și acelor, cari doresc să se dedice acestei frumoase și de Dumnezeu binecuvântate cariere”. Prețul broșurei 60 bani, cu portul postal 70 bani. Se poate procura dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” și dela librăria „Foai Poporului” în Sibiu.

1. **Ziaristica bisericască la Români** de Dr. Onisifor Ghibu, Sibiu 1910. Prețul 2 cor. și 10 bani porto.

2. **Cercetări** privitoare la situația învățământului nostru primar și la educația populară. Sibiu 1911. Prețul 1 cor. și 10 bani porto.

Dicționarul Universal al Limbei Române de **Lazăr Săineanu**, Doctor în Litere al Universității din Lipsca, Laureat al Academiei Române și filologul bine cunoscut, ale cărui lucrări filologice și folkloristice au avut atât răsunet.

Dicționarul Universal al Limbei Române este un mic lexicon, în genul micului Larousse sau Brockhaus; complet, conștiincios, exact.

Conține explicații și definiții scurte și lămurite ale întregului vocabular român, al tuturor termenilor de știință — în cel mai larg înțeles al cuvântului — de artă, literatură, comerț și industrie cuprinde menelatura mitologiei și folclorului, o interesantă etimologie a vorbelor populare și, ca supliment, un vocabular general biografic, geografic și istoric, cu privire specială la România și țările locuite de români.

Toate acestea sunt concentrate în 1000 pagini de text pe 2 coloane și au fost completate, revăzute și sporite în a doua edițiune, care a apărut de curând.

După cum se vede este o lucrare de cel mai mare interes și folos pentru toți acei cari se interesează cu limba românească: scriitori, profesori și învățători, avocați, medici, preoți, ziaristi, comercianți, studenți și elevi, precum și pentru marea publică cetitor al limbei românești.

Dicționarul se găsește de vânzare la: Librăria „Foi Poporului”; Librăria Archiepiscopalească, Sibiu; Librăria W.K. Raft, Sibiu; Librăria Chircei, Brașov; Librăria Murășianu, Brașov; Librăria Seminariilor, Bile; Librăria Diecesană, Arad; Librăria Tribunei, Arad; Librăria Ieronim Preda, Făgăraș; Librăria M. Onisifor, Năsăud; Librăria „Aurora”, Gherla. Prețul 8 coroane plus porto.

Se poate procura și prin oricare altă librărie sau direct dela editori: Tipografia I. Samitca și D. Baraș în Craiova (România).

Poșta Redacției.

N. B. S. Am citit cu interes cele trimise, dar așteptam destăinuirea numelui întreg. Asta numai pentru noi.

Ilie Suciu, Argentina. Am primit banii. Abonamentul e plătit — după cum ai socotit și D-Ta — până la 31 Decembrie 1912.

Vas. Străuț în V. Am primit cu mulțumită abonamentele trimise.

Epistolele intrate pentru „Merisor” s'au trimis respectivului, care, așa credem, va răspunde la fiecare.

Daniil Chidu în H. Dorința D-Tale nu ți-o putem împlini. Noi nu știm o astfel de firmă. Altădată, când cetești ceva ce te interesează, înseamnă-ți îndată pe hârtie.

N. Lubinski, America. Abonamentul s'a plătit până la finea anului. Cele scrise cu privire la căldurile americane e intradevăr lucru înspăimântător. Ca să afle și alții, punem aici ce ne-ai scris D-Ta, că „intro zi au fost 103 grade, în alta 107 și intralta 112 grade. De 11 ani nu s'au mai pomenit astfel de călduri în America, iar în anul acesta n'a mai plouat de 8 săptămâni”.

Redactor resp.: **Nicolae Bratu.**

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Liferări, licități, arândări și altele.

(Datul este totdeauna după calendarul nou).

31 Iulie: Liferarea de 70 stânjini lemne de foc neplutite (sau 73 stânjini plutite) la direcțiunea financiară din Sibiu.

În comuna Tăuș (comitatul Arad) se află pământ bun de vânzare. Se parcelează moșia grofului Königsegg. Condițiile sunt ușoare, la încheierea contractului trebuie plătit numai 10 procente din preț. Doritorii să se adreseze d-lui avocat Titu Babeș (Budapesta, Erzsébet-ter 18) sau încredințatului grofitei Bizinger, d-lui Kis Péter în Tăuș (Feltét, comit. Arad). Plata se face în rate.

31 Iulie: Se dă în arândă domeniul fondului central școlastic din districtul Năsăudului, aflător pe hotarul comunei Cianul-mare (comit. Turda-Arieș). Mărimea 1030 jug., 1204 orgii păturate constatător din arătură, fânaș, pășune și edificii de locuit și economie. Prețul de strigare 12,000 coroane. Vadiu 1200 cor. Ofertele închise sunt a se trimite la comisiunea administrativă a fondurilor centrale din districtul Năsăudului în Năsăud (Naszód).

Loc deschis.

Fumătorilor de țigarete! Uniți-vă contra scumpetei enorme a țigaretelor. Nu vă sperie mica osteneală! Folosiți tuburi **Iacobi Antinicotin** sau hârtie de țigarete „**Ottoman**” (cap de turc) și „**Tip-Top**” (biberonul aurit).

Cercetările clinice dela spitalul de stat din Posen au statorit: Că apa naturală amară **Franz Jozef** luată în doze mici și la **persoane tari** s'a dovedit de purgativ cu efect și fără dureri. Fără o altă dietă deosăbită, apa „Franz Jozef” poate fi pe durată folosită cu aceleaș rezultate. Să capătă în farmacii și în drogerii.

Publicare.

Se dă în arândă, pe un an de zile, păsunalul de oi al compozesorilor moșiei Carol Kőnczei din Rucăr, pe un teritor de 200 jugăre. Licitația se va ține în ziua de 2 August st. n. (la Sfântul Ilie). Prețul de strigare este 1200 cor.

De optul de a intra în păsune este 28 August st. n. (la Sfânta Marie) până la Sfânta Marie 1912.

Rucăr, în 23 Iulie 1911.

Ion Dan
președinte.

Bioscopul Apollo va reprezenta zilele viitoare, între altele, „**Corzul (preumbtarea) din Sibiu**”, precum și „**Cutremurul de pământ din Kecskent**”. Aceste reprezentații vor atrage, de sigur, mult public din loc și jur. În decursul producțiilor cântă totdeauna muzica militară.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

16 Iulie: Buziaș.

17 Iulie: Boroșineu, Canija turcească, Pâncota, Segedin.

18 Iulie: Bașon, Sighetul Marmației.

19 Iulie: Arghiehat, Basna, Olpret, Sângeorgiul săsesc, Sereda Murășului, Vaida-Recea.

20 Iulie: Lipova, Petriș.

21 Iulie: Beiuș, Caransebeș, Deva, Miheș.

23 Iulie: Măgheruș.

24 Iulie: Kecskemét, Ocna (comitatul Alba de jos), Prejmăr, Vârșeț.

25 Iulie: Brețcu, Debrețin.

26 Iulie: Bran.

28 Iulie: Reghinul săsesc, Ródna veche, Soporul de jos, Timișoara.

29 Iulie: Apoldu mic, Ațel, Uioara.

30 Iulie: Macău.

31 Iulie: Avrig, Gyoma.

1 August: Canija mare, Eperjes, Pa-polț.

2 Iulie: Ferihaz.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Cancelaria advocațională

a lui

Dr. Pompiliu Isacu

se află dela 22 Iulie n. c. în

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 45, parter.

(casele Iul. Wermesche). 238 1—3

Un văduv

Încă tânăr, eaută o fată sau văduvă până la etatea de cel mult 35 ani. Respectiva să fie o bună economă, iar nu de rang mare, de oarece rang posedă dânsul, având post cu drept de pensie. Copii nu are. Respectivul crește luxul, Zestre e de dorit. Doritoarele binevoiesc a se adresa sub „O O”, Zám, postrestante, Hunyadmegye. 238 1—3

Nr. 372—1911 prim.

Nr. 232 1—3

Publicațiune.

Subscribera primăriei comunale a comunei **Nucet** (comitatul Sibiu-Szeben) dă în întreprindere prin licitațiune minuendă, în 18 August 1911, la 2 oare p. m., edificarea unui șipot communal pe baza planului preliminarului și condițiilor aflătoare în cancelaria communală.

Să notează cumcă, ori-ce săpare a șanțurilor, cărăușile precum și furnizarea petrișului necesar să eșteptese în natură de comună. Licitațiunea e verbală, oferte în scris nu se primesc.

Prețul strigării 7000 coroane.

Condițiile, planul și preliminarul să pot observa de către întreprinzători în oarele oficiale în cancelaria communală.

Nucet, în 18 Iulie 1911.

Primăria communală.

Octavian Fruma
vice-notar.

Sava Simu
primar.

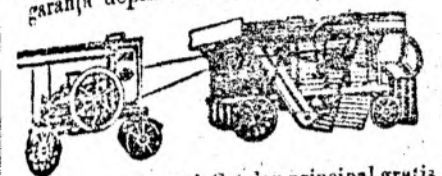

Cel mai mare succes:
Peste 1000 garnituri de treerat cu motor
în circulație

**Vestitele garnituri de treerat
cu motor**

dela renumita fabrică de motoare
Kállai LAJOS
Budapest, Gyár-utca 28

recomandă tuturor economilor pe lângă
garanția deplină ca cele mai bune.

av. uge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele exis-
tente recunoscute ca cele mai
simple. 16211-25

Birou de informații.

Cunoscând multele lipași ale pu-
bliului românesc din provincie, m'am
hotărât să deschid în Budapesta birou
de informații și 24 25 -

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile
înaintate la ministere și la alte foruri,
orice informații comerciale și în gene-
ral în orice cauză dau în răstimp de
2-3 zile ori și mai puțin, rezolvând toate che-
sturile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vor-
besi în persoană cu referențul cauzei și
rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comer-
ciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt,
informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă să răspundă prein-
dență, în toate țările, în toate
cecurile sociale. Pentru acest
scop să ofere îndeschi insera-
rea în „FOAIA POPORULUI”.
Informații să dau și comande
să primesc la administrația
FOAIA POPORULUI.

În America unicul Depozit de cărți românești Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 13-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceu-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adău-
gând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijlocește și tri-
miterea de abonamente pentru „Foia Poporului”.

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

Primul institut sibiian

273 10 -

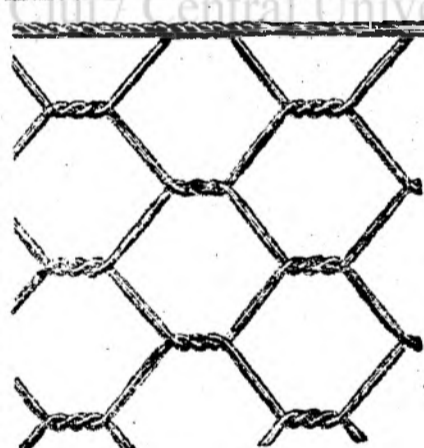
Cumpărări ocazionale!

Din cauza desfacerii totale a depozitului meu de mașini de cusut

vând toate din depozit cu prețuri foarte scăzute:

Mașini de cusut pentru familie Singer A	dela C.	56	—	în sus
" " " Ringschiff	" "	90	—	" "
" " " pentru meseriași	" "	120	—	" "
" " " Bogenschiff	" "	80	—	" "

Numai atât cât ajunge cele din depozit!

Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și gro-
sime a sârmei, pentru tot felul de
închisori. 113 17-32

Portland și
Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

Împletitură „Bacula”

Materialul de zidit în viitor.

Întinește orice zidire. :

Fier de Cudșir în rade,
fier modelat, fier în rude
și fier de închelat
în 600 profile și dimen-
siuni se află în depozit.

TEVA

de fier cu
vâci și fie
turnat pre-
cum și Fi-
tinga

Pumpe pentru fântâni și alte
industrii
Strelele de găurit pământul
și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Berea albă și neagră

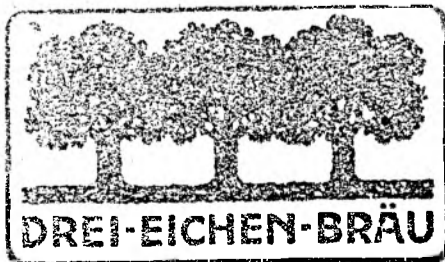
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 107 17-

Că berea noa-
stră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țesc mereu.

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

ASOCIATIE DE SNOBURI TRIEFI
PREȚURI ESTINE CON-
DITIUNI DE PEATA
DVANTAGIOASE
CATALOG TRIMET
LA DORINȚA
GRATIS

ZUCS ODÖN
BUDAPEST
NAGYMEZŐ UTCA 66

159 9-10

Un băiat 219 3-8

dre casă bună cu 2-3 clase gimnaziale sau
civile sînt imediat aplicare ca învățăcel
pe lângă condițiuni favorabile la Domni B.
Popovits și Fii în Hațeg (Hátszeg).

Localul de crișmă și prăvălie

din Cârnești (Kernyesd, comitatul Hunyad)
împreună cu toate superedificările aflătoare
acolo și grădina aflătoare în dosul grajdului,
cari formează proprietatea Bisericii greco-
catholice din loc,

să dă în arândă prin licitare

aceluia care va da mai mult, pre timp de 3
ani, începând din 10 Octombrie st. n. a. e.

Licitarea sa va ținea Joi în 17 August
st. n. la 2 oare după amiază, în cancelaria pa-
rochială din Cârnești.

Prețul de strigare e 900 (nouă sute) co-
roane anual. 228 2-4

Doritorii de a arândă acest local, vor
avea să ia parte în persoană la licitație sau
să facă oferte în scris, până în ziua licitației,
la subscrierul, depunând vadiu de 10%, a su-
mei oferite.

Arândă anuală să va solvi în 2 rate se-
mestrale anticipative.

Condițiuni mai amănunțite să dau ver-
bal la subscrierul.

Notez că aceasta e singura crișmă și
prăvălie în comună, care are la 900 locuitori.

Poștă, telegraf, telefon și stațiune la ca-
lea ferată Hațeg-Caransebeș, în loc.

Cârnești (Kernyesd), la 18 Iulie 1911.

Silvius P. Barbesen
preot gr.-cat.

Mare succes

su inseratele în „Foaia Poporului”, unde sînt
citite de mii de persoane de pretutindenea,
din toate țările și din toate cercurile sociale,
sînt inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel
mai potrivit organ pentru publicarea a tot
felul de inserate: pentru ocuparea sau cău-
tarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări,
cumpărări, deschideri de prăvălii și alte in-
stituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de
mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor
singuratiche sau în familie. — Informații aeu-
pra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”.

TEVI

din fer covăcit, țevi din fer turnat, țevi
de plumb, țevi de lut în toate formele,
aranjări de closete, articli pentru instalațiuni,
armături de cusitor, oferează

Andreas Rieger
prăvălie de fer în Sibiu.

195 (Instalateuri primesc rabat) 3 3

Ocaziune foarte rară.

După nimicirea prin foc a fabricii, din marfa
scăpată mai multe mii de bucăți

acopereminte de flanel culoarea tigruului

mi s'au dat spre vânzare, în cari abia să pot observa
pete de apă neînsemnate. Acoperemintele în gospodă-
rie sînt folositoare, țîn cald și sînt tari, ca 190 cm.
lungi, și 135 cm. late. Comandele să fac cu rambur-ă
și anume: 4 buc. acopereminte de flanel culoarea
tigruului costă 8 cor. 50 filleri. Fiecare cetitor al
acestui anunț să comande cu încredere, deoarece cu
conștiință liniștită pot afirma, că ori și cine în cea
mai mare parte va fi mulțumit. Otto Bekera,
insp. ctoru suprem es. reg. în pens. al măgăzinului
fabricii de acopereminte, 4-5 Nachod Bohemia
(Csehország). 286 1-3

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul său, unde se
execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit
cupatoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și locomobile pentru imblătīt, și pentru agricultură, construcție proprie
probată, sînt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează.
Se execută ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru
oleu brut și benzin, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulei
și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 189 14-

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile
Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sînt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sînt mult
mai superioare altor motoare străine.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

no 29

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele profesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până
la finea anului 1910 . . . . . K 5 003,510 78
Capitale asigurate pe viață 4.834,801-12
achitate . . . . . „ 4 571,035-31

Starea asigurarilor cu foc K 119.839,900-
sfârșitul anului 1910 { viață . . . 11.020,260-
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.428,317-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate în Acuișiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
tutului în condiții favorabile.

AVISO!

PRĂVĂLIA DE HAINE

pentru dame și domni

Josef Schlesinger

Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în

Strada Cisnădiei Nr. 31

198 7-

In fabrica de Var din Orlat
se arde și expediază prompt
zilnic, în mare și mic
renumitul
Var de Orlat
liber de piatră și șgură.
Preț moderat, serviciu prompt și real.
I. Banciu, Orlat
176 9-10

Cețiți și vă mirați!

Orice de felul acesta nu mai ai în viață!
100 de obiecte numai cu 420 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru
care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de
lână, la modă, 3 batiste, 1 strălucit inel pentru
doamne, cu peatră scumpă imitată, 1 garnitură de
bijuterii femeiești elegante, 1 frumos collier de măr-
mărie orientale, două doabe femeiești la modă, cu
inscripție orientală, două doabe femeiești la modă, cu
inscripție orientală, 2 brățări elegante, 1 pereche de cercei
copcii libere, 2 brățări elegante, 1 minunată oglindă de bu-
curie cu copcii libere, 1 minunată oglindă de bu-
curie pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 pereche
de toni pentru manjete din aur double de 3 grade
de copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilu-
strații, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3
bieruri comice, bune de distracție pentru tineri și
bieruri deopotrivă, 1 carte practică pentru correspon-
dență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte
de corespondență și mai mult de 500 de obiecte
necesare într-o casă. — Toate acestea, cu toate că
sunt singur plătește suma aceasta de bani, se pot
cumpăra numai pentru **4 cor. 20 fl.** Obiectele să
se trimit cu rambursă, ori cu trimiterea înainte a bani-
rului adresa: (211) 1-1

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă ramburs
în brieu englez prima. Pentru cel necorespunzător,
banii se returnează.

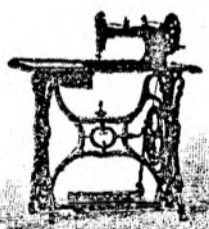
Mașini de cusut pentru treburi
casnice sau in-
dustriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și
gramofoane
se pot cumpăra cu
prețuri moderate și
plătire în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de
cusut și biciclete în

Făgăraș
Str. Honvéd Nr. 11.

84 19-

Fumătorilor de țigarete!

Uniți-vă contra scumpetei enorme
a țigaretelor. Nu vă sperie mica
osteneală! Folosiți

TUBURI Iacobi Antinicotin

sau hârtie de țigarete
„**OTTOMAN**“ (Cap de turc)
și „**TIP-TOP**“ (biberonul aurit).

Un gramofon

cu 16 plăci mari duble, să sfiă de vânzare.
Informații dă administrația „Foi Poporului“.

Motoare de benzin

fabricat **Benz & Co.**

Mașini de împlătit

în deosebite mărimi se află în depozit la

And. Rieger 230 1-2

prima fabrică transilvăneană de mașini economice,
tarnatorie de fer și metal în Sibiu

Casă de vânzare.

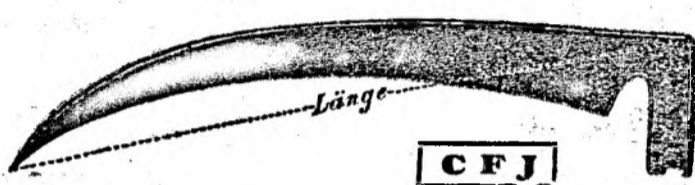
Casa din Sibiu, strada Bruc-
kenthal Nr. 13 e de vânzare. Eventual
o locuință mare și frumoasă de închiriat cu
1 Octomvrie 1911. 233 3 3

Amănunte la proprietarul **Reissen-
berger**, Piața mare Nr. 22.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Clește de marec
oile 1 buc. C. 4-12

Coasa Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.- 2.-

Clește americane
pentru butul por-
cilor 1 buc. C. —80
100 de inele la eis
C. —70

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă pro-
văzută cu semnul **CFJ**, care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost
bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare incre-
dere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coa-
selor vândute.

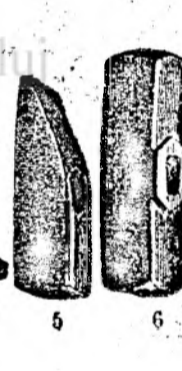
La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt coase
Forma fig. 2 3
1 buc. C. —80 —80

Ciocane pentru coase
Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame
1 buc. C. —70 —80 —85

Țitoare de
coase
Nr. 4, 1 bucată
C. —18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată
care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.
La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial
scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul **CFJ** și uneltele de bătut coasa garantate să mai
află la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Alba: Romul To-
dea, Onez, Ioan Czuzk. Agărbiciu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunne Filiale,
Johann K. Schuller. A-Julia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth.
Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădărlat. Benic: Ni-
colae Frâncu. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bleaz (Gyergyó): Lanczet Gizela. Bolcașiu: Martin Wil-
lesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucurdea-Grănoasă: Chirilă Borza. Cacova: Dănil Iosof.
Căța: Fritz Knall. Cârța: Moritz Lesmann. Câmpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O.lea George.
Cortice: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Daniel G. Andee Cincul-mare: Johann
Kaufmann Clora: Simion Socaci. Cisnădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann Mesch. Colahna:
Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Cugir: Johann Un'h. Chișalău (Micoști): Ioan Iván. Cui:
Todol Mocan, Damitru Posa. Dăcea: Petru Poiana. Dobârca: Thomas Bachmann. Erneul-mare:
Israel Adolfiné. Feneș: Lorenz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Galda-de-sus:
Ilie Iuga. Galda-de-jos: Iosn Reciu. Gurariului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar.
Henig: Ioan Miclăuș. Hașag: Daniel Ungar. Husușău: Michael Simoni. Jidvein: Johann Orendi.
Samuel Wachsmann. Loamăș: Moritz Klein. Lopadea-română: Ilarie Iosof. Mercur: Karl Kab-
debo. Mihalț: Klein Markus, Arsenie Floarea Noerichiu. Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noul
româneș: Arnold Lesman. Oca-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Pre-up. O-Cârțișoara: Ioan
Scorobetu. Oejdea: Mihály Kutscher. Orlat: Lolo Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog.
Poiana (Nyirmezó): Nicolae Floaș. Pianul-de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoară, Pavel Romanitan.
Pianul-de-jos: Reisz Salamon. Râhau: Luca Stoica. Rihisor: Andreas Nemenz. Roșia-mont.:
Dumold van Gyukné Sășău: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitanu. Sântimbru: Dumitru
Rosa. Scărișoara: Paraschiva Costea. Sebeșul-tăsesc: Johann T. Gross. Seica-mare: S. G.
Theil, Julius Everth Seica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Milea Irimie. Sîmbrie: Fridrick
Keul Spring. Nicolae Stoia. Sipoș Gyula. Șorostin: Elekes Lajos. Șuna: Josef Graef, jun.
& Victor. Somărtia: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. Streza-Cârțișoara: Ioan Stopu. Teiuș:
Gerő Székelybidy. Trăscău: Klocza János. Tilișca: Vasile Iuga. Ungureii Mathias Stefan.
Zlatna: Traian Baicu.

Țitoare pentru cuți de coasă, emilate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —42
și sulfate cu zinc, foarte durabile, 1 buc. C. —40. Cuți de coase de la 10 fl. în sus, în asorti-
ment bogat, 1 buc. C. —40. Cuți de bergamo albastre negre, insigniul **CFJ** 1 buc. C. —80.
Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —96. Greble de fer pentru coase de ce-
reale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Teve de găteli contra
umfării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru vitei Cor 5.50. 172 19-

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.

Indicător pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de cea mai mare valoare, care
se folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Un caz de imitațiilor de pușcă val-
toare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai aticle originale în
cutia cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2.— să capătă aproape în toate far-
maciile. Depozit principal la Iosif Török,
farmacist la Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 3 nou.

Expediție zilnică. 293 50-42

Din țiglăria din Avrig

(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 20-20

Țiglă de cementde prima calitate în diferite culori pre
— lângă garanție îndelungată. —**J. Răduțiu & Comp.****Vinuri de masă escolante,**Faza cu 52 și 60 fleri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
57 28 de vinuri**JOSEF SCHULTZ**

Sibiu, strada Urezului 20.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de vară
în mare asortiment**noutățile** 59 29sosite chiar acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Raglam“, cari se află totdeauna în
deposit bogat.Asupra reverenzilor confecționate
în atelierul meu, îmi permit a atrage
deosebită atențiune a On. domniilor preoți
și teologi absolvenți. — În cazuri de
urgență confecționez un rînd com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.**Cruțați și vă încercați norocul fără margini!**

Fiecare loz câștigă necondiționat! * Câștigurile se plătesc imediat!

Tragerile și câștigurile sunt chezușite din partea visteriei statului!

De 500.000 cor.va fi câștigul principal, care se va sorti la tragerea din
25 August 1911

a la ora 12 de la

Banca Hipotecară Ungară!Vă invităm cu toată onoarea a cumpăra cel puțin o bucătă două din
lozurile a estea de prima bonitate, cari prezintă necondiționat cel mai bun
sistem de păstrare combinat cu celea mai extraordinare șanse de câștig, fără
de nici un risic și fără a perde un ban măcar!Pentru a înlezni oricui cumpărarea a estor lozuri, le vindem și pe rate
lunare și anune de prezent pe: 35 rate de câte 6 cor.**NB.** Aceluia, care ne trimite primele 3 rate de odată, îi cvităm a
4-a rată gratuit!Deja după achitarea ratei prime parti-ipă fiecare cumpărător la jo, iar
câștigurile este în întregime al lui. Cu plăcere trimitem oricui prospectul cu
explicările necesare. Binevoiti a ne trimite adresa corectă.**6 trageri în fiecare an!** 25 Februarie, 25 Aprilie,
25 Iunie, 25 August, 25 Octombrie și 27 Decembrie, în decursul cărora se
trag la sorti peste 2 și 1/2 milioane cor. Durata jocului esta
inea cea. 48 de ani, în care restimp se împarte proprietarilor de lozuri sume
considerabilă de cea. 130 de milioane cor.**Acelaș număr poate câștiga și de mai multe ori!**Lista oficiasă de trageri se trimite după fiecare tragere punctual!
Cu ocaziunea a esta notăm, că câștigul principal dela tragerea ultimă
din 26 Iunie a. c în suma de Cor. 100 000, s'a solvit deja feri itului poses-
sor al loz. L. J. Seria 950, Nr. 9.

Comandele sant a se adresa pe cuponul dela mandatul postal către

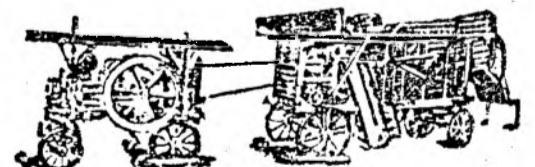
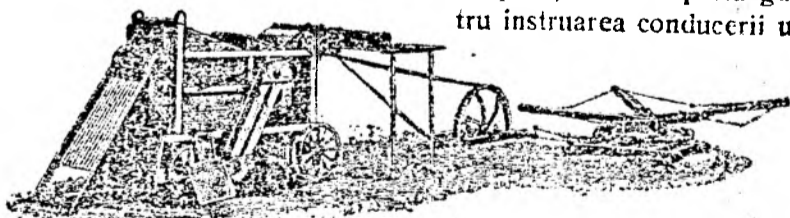
ÜSTREDNA BANKA ŪČ. SPOL., Budapest V., Sas-u. 24 sz.**Toate în lume se scumpesc!**

pânea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

161 10-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălzăminte s'a
mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos
chiria. De aceea el poate lîfera păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.**VASILIE BAN** SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amezsi.
COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.**Frații Gömöri**Magazin dela fabrică
pentru mașini economice* **Budapesta,** IX., Boráros-
tér Nr. 2Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.****NOU! NOU!** Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătît cu motor în timpul de acum. Te-
tru instruarea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montaj

Construcția cea mai nouă.

83 10-53

Mai departe recomandăm economilor
mașini de sămănat, construcția cea mai
nouă, tăvăluguri pentru sădăritul pie-
trii și tot felul de mașini economice,
apoi mașini pentru fabricarea de cără-
midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment
pentru coperit, alte mărfuri de ciment,
precum și forme de fier pentru fabrica-
rea de țevi de ciment și țevi la fântâni
și mașini pentru spargerea pietrii.Vârtejuri de îmblătît și curățit,
cari merg foarte ușor, cu întocmirea în
formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a
3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătî.Mașinile numite mai sus le lîferăm pe
lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată.Cumpărători serioși, cari se interesea-
ză de mașinile noastre, îi cercetăm noi
acasă personal pe spesele noastre, princeea-ce cumpărătorii cruță proviziunea
gentului, ajung deci mai ieftin în posesia
nea mașinei și sunt siguri de cel mai bun
serviciu.Mașinile, cari au fost lîferate prin
ma **FRĂȚII GÖMÖRI**, au fost bine pre-
mite preste tot locul și sunt recomandate
cu căldură la toți economii.
Catalog și preliminar de spese s'ă trimi-
te la cerere gratis.